

۲۳- **أَفَرَأَيْتَ** : پس آیا دیدی؟ - **اتَّخَذَ** :

گرفته است - **هُوَنَهُ** : هوای (نفس) خود -

أَصْلَهُ : او را گمراه کرده است - **عَلَى عِلْمٍ** :

بر اساس آگاهی (به هدایت ناپذیری او) -

خَتَمَ : مهر نهاده است - **سَمِعَهُ** : گوشش،

شنوایی اش - **بَصَرَهُ** : چشمش، بینایی اش -

غَشَوَهُ : پرده ای - **أَفَلَا تَذَكَّرُونَ** : پس آیا

متذکر نمی شوید (پند نمی گیرید)؟

۲۴- **مَا** : نیست - **تَمُوتُ** : می میریم - **نَحْيَا** :

زنده می شویم - **مَا يُلْكُنَا** : ما را هلاک

نمی کند - **الدَّهْرُ** : روزگار - **إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ** :

آنان تنها گرفتار گمان خویشند

۲۵- **تَتْلَى** : خوانده شود - **اِنتُوا بِ...** : ... را

بیاورید

۲۶- **يُحْيِيكُمْ** : شما را زنده می کند -

يُمِيتُكُمْ : شما را می میراند - **لَارِيبَ** : (هیچ)

شکی نیست

۲۷- **مُلْكُ** : پادشاهی - **تَقُومُ** : بر پا می شود -

يَخْسَرُ : زیان می بیند - **الْمُبْطِلُونَ** : اهل باطل

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اللَّهَ هَوَنَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ
وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حُجَّتُنَا آلَا أَنْ قَالُوا بِأَبَائِنَا إِنَّ
عَلَيْهِمْ عَائِلَتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٤﴾ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ لَارِيبَ فِيهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٦﴾
وَرَأَى كُلُّ أُمَّةٍ جَائِئَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٢٩﴾ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَالِقِي عَلَىٰكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذْ قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَارِيبَ فِيهَا قُلْتُمْ
مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿٣١﴾

۲۸- **تَرَى** : می بینی - **جَائِئَةً** : به زانو در آمده - **تُدْعَى** : فرا خوانده می شود - **كِتَابُهَا** : کتاب اعمالش - **الْيَوْمَ** : امروز - **تُجْزَوْنَ** :

جزا می بینید

۲۹- **يَنْطِقُ** : سخن می گوید - **عَلَيْكُمْ** : (با گواهی دادن) بر اعمالتان - **كُنَّا نَسْتَنسِخُ** : (از نویسندگان اعمال) می خواستیم که

بنویسند

۳۰- **يُدْخِلُهُمْ** : آنان را داخل می کند - **الْفَوْزُ** : نجات و پیروزی

۳۱- **أَفَلَمْ تَكُنْ ... تَتْلَى** : مگر خوانده نمی شود؟ - **اِسْتَكْبَرْتُمْ** : تکبر می ورزیدید

۳۲- **قِيلَ** : گفته می شد - **السَّاعَةُ** : قیامت - **لَارِيبَ** : رک : ۲۶ - **قُلْتُمْ** : می گفتید - **مَا نَدْرِي** : نمی دانیم - **إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا** : فقط

گمانی (بی اعتبار) داریم - **وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ** : ما هرگز به یقین نرسیده ایم

۳۳- **بَدَا** : آشکار شود - **حَاقَ** : گریبان‌شان

را گیرد - **ما کانوا بِهِ یَسْتَهْزِءُونَ** :
(عاقبت) مسخره‌کردن‌شان

۳۴- **قِيلَ** : گفته شود - **الْیَوْمَ** : امروز -

نَنْسُکُمْ : شما را از یاد می‌بریم -

یَوْمَکُم هَذَا : این روزتان - **مَأْوِکُمْ** :

جایگاهتان - **ما ... مِنْ نُصْرَیْنِ** : هیچ
یاورانی نیست

۳۵- **اتَّخَذْتُمْ ... هُزُؤًا** : مسخره کردید -

عَرَّکُمْ : شما را فریفته کرد - **الْیَوْمَ** :

رک : ۳۴ - **لَا یُخْرِجُونَ** : بیرون آورده

نشدند - **لَا هُمْ یُسْتَعْتَبُونَ** : به آنان اجازه

عذرخواهی داده نمی‌شود

۳۶- **الْحَمْدُ** : تمام ستایش

۳۷- **الْکِبْرِیَاءُ** : بزرگی (سروری) - **الْعَزِیزُ** :

همیشه پیروز

سوره‌ی احقاف

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسُكُم كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوِکُمُ النَّارُ
وَمَا لَکُمْ مِنْ نَصْرَیْنِ ﴿٣٤﴾ ذَلِکُمْ بِأَنکُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُؤًا
وَعَرَّکُمُ الْحَیْوةُ الدُّنْیَا فَاَلْیَوْمَ لَا یُخْرِجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ یُسْتَعْتَبُونَ
﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ الْکِبْرِیَاءُ فِی السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیزُ الْحَکِیْمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْاَحْقَافِ ﴿٣٥﴾ آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿٣٥﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِیزِ الْحَکِیْمِ ﴿٣٦﴾ مَا خَلَقْنَا
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِیْنَ
کَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ أَرَأَیْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُونِی مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْکٌ فِی السَّمَوَاتِ
اِنتَوْنِی بِکِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ کُنْتُمْ
صَادِقِیْنَ ﴿٣٨﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ یَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَا یَسْتَجِیْبُ لَهُمْ إِلَى یَوْمِ الْقِیَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ ﴿٣٩﴾

۲- **تَنْزِيلُ** : نازل شدن - **الْعَزِیزُ** : همیشه پیروز

۳- **مُسَمًّى** : معین - **عَمَّا** : عَن + ما - **أُنْذِرُوا** : بیم داده شده‌اند - **مُعْرِضُونَ** : روی گردانان

۴- **أَرَأَیْتُمْ** : به من خبر دهید، به نظر شما - **تَدْعُونَ** : می‌خوانید، می‌پرستید - **أَرُونِی** : به من نشان دهید - **شِرْکٌ** :

مشارکتی - **اِنتَوْنِی** : برای من بیاورید - **أَثَرَةٍ** : باقیمانده‌ای

۵- **أَضَلُّ** : گمراه‌تر - **مِمَّنْ** : مِنْ + مَن - **یَدْعُوا** : رک : ۴ - **لَا یَسْتَجِیْبُ لَهُمْ** : پاسخ او را نمی‌دهد

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾
 وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
 جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ
 فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ
 بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ
 بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَىٰ مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا يَكُمُ إِنِ اتَّبَعُ إِلَّا
 مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ
 عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
 فَتَأَمَّنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ
 لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكَ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَ مِنْ قَبْلِهِ
 كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا
 لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا
 رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
 أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

۶- حُشِرَ : محشور شوند - أعداء :

دشمنانی

۷- تُتْلَى : خوانده شود

۸- افترأه : (خودش) آن را ساخته و

پرداخته است - لا تَمْلِكُونَ ... شَيْئًا :

نمی‌توانید هیچ کاری کنید - مِنْ اللَّهِ : در

برابر (عذاب) خدا - أَعْلَمُ : داناتر -

تُفِيضُونَ : وارد می‌شوید (می‌پردازید) -

كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا : او برای گواه بودن کافی

است

۹- بِدْعًا : پدیده‌ای نو و بی‌سابقه - مَا

أَدْرَى : نمی‌دانم - يُفْعَلُ : پیش می‌آید -

إِنْ اتَّبَعُ : پیروی نمی‌کنم - يُوْحَى : وحی

می‌شود - مَا أَنَا : من نیستم - نَذِيرٌ :

بیم‌دهنده‌ای

۱۰- أَرَأَيْتُمْ : به من خبر دهید، به نظر

شما - إِنْ كَانَ : اگر (قرآن) باشد - شَهِدَ :

گواهی داده باشد - مِثْلِهِ : نظیرش (تورات) - اسْتَكْبَرْتُمْ : شما تکبر ورزیدید

۱۱- لَوْ كَانَ خَيْرًا : اگر (قرآن) خوب بود - مَا سَبَقُونَا : بر ما پیشی نمی‌گرفتند - إِذْ لَمْ يَهْتَدُوا : به خاطر اینکه هدایت

نیافته‌اند - إِفْكَ : دروغی - قَدِيمٌ : کهنه

۱۲- إِمَامًا : (به عنوان) پیشوا - مُصَدِّقٌ : تصدیق‌کننده - لِسَانًا : (به) زبان - لِيُنذِرَ : تا بیم دهد - بُشْرَى : بشارتی -

الْمُحْسِنِينَ : نیکوکاران

۱۳- اسْتَقَامُوا : راه راست رفتند - لَا خَوْفٌ : (هیچ) ترسی نیست - لَا هُمْ يَحْزَنُونَ : آنان اندوهگین نمی‌شوند

۱۴- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ : اهل بهشت

۱۵- **وَصَبَّيْنَا** : سفارش کردیم - **وَالَّذِي** : پدر و مادرش - **حَمَلَتْهُ** : (در دوران بارداری) او را حمل کرده است - **كُرْهًا** : با سختی - **وَضَعَتْهُ** : او را به دنیا آورده است - **فِصَالُهُ** : جداکردنش (از شیر) - **ثَلَاثُونَ شَهْرًا** : سی ماه - **بَلَغَ** : رسید - **أَشُدَّهُ** : (به) کمال رشدش - **أَرْبَعِينَ سَنَةً** : (به) چهل سال - **أَوْزَعْنِي** : به من توفیق ده - **أَنْعَمْتَ** : ارزانی داشتی - **وَالَّذِي** : پدر و مادرم - **رَضْنَهُ** : (که) از آن خشنود می‌شوی - **أَصْلَحَ** : شایستگی قرار ده - **ذُرِّيَّتِي** : فرزندانم - **تُبْتُ** : بازگشته‌ام - **الْمُسْلِمِينَ** : تسلیم‌شدگان

۱۶- **نَنْتَقِبُ** : قبول می‌کنیم - **أَحْسَنَ** : نیکوترین - **تَنْتَجَاوَزُ** : درمی‌گذریم - **فِي** : در زمره - **أَصْحَابِ الْحِجَّةِ** : اهل بهشت -

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلَحَ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَنْتَقِبُ عَنْهُمُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ لِيُؤَدِّيهِ أَفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَأَمِنَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوفيَهُمْ أَعْمَالُهُمْ وَهُمْ فِي ظِلِّهَا لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طِبِّيتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

الصِّدْقِ : راستین - **كَانُوا يُوعَدُونَ** : وعده داده می‌شدند

۱۷- **وَالَّذِي** : رک : ۱۵ - **تَعِدَانِي** : به من وعده می‌دهید - **أَنْ أَخْرَجَ** : که (از قبر) بیرون آورده می‌شوم - **وَقَدْ خَلَّتْ** : در حالی که در گذشته‌اند (و برنگشته‌اند) - **الْقُرُونُ** : مردمان اعصار - **يَسْتَغِيثَانِ** : به یاری می‌خواندند - **وَيْلَكَ** : وای بر تو! - **ءَأَمِنَ** : ایمان بیاور - **فَيَقُولُ** : اما می‌گفت - **مَا** : نیست - **أَسَاطِيرُ** : افسانه‌های باطل

۱۸- **حَقٌّ** : محقق شد - **الْقَوْلُ** : وعده (عذاب) - **قَدْ خَلَّتْ** : در گذشته‌اند

۱۹- **مِمَّا** : من + ما - **لِيُؤْفِيَهُمْ** : تا به طور کامل به آنان بدهد

۲۰- **يُعْرَضُ** : عرضه می‌شوند - **أَذْهَبْتُمْ** : تمام کردید - **طِبِّيتِكُمْ** : لذت‌هایتان - **اسْتَمْتَعْتُمْ** : بهره‌مند شدید - **تُجْزَوْنَ** : کیفر می‌شوید - **الهُونِ** : خوارکننده - **كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ** : تکبر می‌ورزیدید - **كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ** : نافرمانی می‌کردید

۲۱- اذْكُرْ: یاد کن - آخا: برادر - اَنْذَرُ:

بیم داد - بِالْأَحْقَافِ: در سرزمین احقاف -

قَدْ خَلَتْ: در حالی که گذشته بودند -

النُّذُرُ: بیم‌دهندگان - مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ: در

عصر او - مِنْ خَلْفِهِ: پیش از او -

آخاف: می‌ترسم

۲۲- جِئْتَنَا: به نزد ما آمده‌ای - لِتَأْفِكُنَا:

تا ما را با دروغ برگردانی - اِهْتِنَا:

معبودهایمان - فَأَتَيْنَا بِ...: ... را برایمان

بیاور - تَعِدُنَا: به ما وعده می‌دهی

۲۳- الْعِلْمُ: علم (به زمان عذاب) -

أُتِلْفُكُمْ: به شما می‌رسانم - أُرْسِلْتُ:

فرستاده شده‌ام - آرَبُكُمْ: شما را

می‌بینم - تَجْهَلُونَ: جهالت می‌ورزید

۲۴- رَأَوْهُ: آن را دیدند - عَارِضًا: (به

صورت) ابری - مُسْتَقْبِلُ: روی آورنده -

أَوْدِيَّتِهِمْ: دره‌هایشان، زمین‌هایشان -

مُطِرُنَا: که بر ما می‌بارد - اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ:

برای آن تعجیل می‌کردید - رِيحٌ: بادی

۲۵- تُدْمِرُ: نابود می‌کند - أَصْبَحُوا: (چنان) شدند - لَا يُرَى: که دیده نمی‌شد - نَجَزَى: کیفر می‌کنیم

۲۶- مَكَّتَهُمْ: به آنان قدرت تصرف داده بودیم - إِنْ مَكَّتْكُمْ: به شما (اهل مکه) قدرت تصرف نداده بودیم - سَمْعًا:

گوش‌هایی، شنوایی - أَبْصَارًا: چشم‌ها، بینایی - أَفْعَدَ: قلب‌هایی - مَا آغَفَى عَنْهُمْ: آنان را بی‌نیاز نکرد - إِذْ كَانُوا

يَجْحَدُونَ بِ...: زیرا ... را انکار می‌کردند - حَاقَ بِهِمْ: گریبانشان را گرفت - مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ: (عاقبت)

مسخره‌کردنشان

۲۷- أَهْلَكْنَا: هلاک کردیم - الْقُرَى: شهرها - صَرَفْنَا: به شیوه‌های گوناگون بیان کردیم

۲۸- لَوْلَا نَصْرُهُمْ: چرا یاریشان نکردند - اتَّخَذُوا: گرفته بودند - قُرْبَانًا: برای تقرب - اِهْتِنَا: معبودهایی - صَلَّوْا:

ناپدید شدند - إِنْكُفُّهُمْ: (نتیجه) تهمتشان - كَانُوا يَفْتَرُونَ: به دروغ (بر خدا) می‌بستند

۲۹- **صَرَفْنَا** : متوجه کردیم - **نَفَرًا** :

گروهی - **يَسْتَمِعُونَ** : که می شنیدند -

حَضَرُوهُ : نزدش حاضر شدند - **انْصَبُوا** :

ساکت باشید - **قُضِيَ** : تمام شد - **وَلَّوْا** :

روی آوردند - **مُنْذِرِينَ** : در حالی که بیم می دادند

۳۰- **سَمِعْنَا** : شنیدیم - **مُصَدِّقًا** :

تصدیق کننده - **بَيْنَ يَدَيْهِ** : کتب پیش از خود - **طَرِيقٍ** : راه

۳۱- **أَجِيبُوا** : اجابت کنید - **دَاعِيَ** :

دعوت کننده - **ءَامِنُوا** : ایمان بیاورید -

يَغْفِرُ : (تا) ببامزد - **مِنْ ذُنُوبِكُمْ** : گناهانتان - **يُجْرِمُ** : پناهتان دهد

۳۲- **لَا يُجِيبُ** : اجابت نکند - **دَاعِيَ** : رک :

۳۱ - **لَيْسَ بِمُعْجِزٍ** : نمی تواند (از دست

خدا) فرار کند - **أُولَآئِكَ** : سرپرستان،

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصَبُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَلْقَوْنَآ إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَلْقَوْنَآ أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدْرِ عَلَآ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَنَهْلُ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفٰسِقُونَ ﴿٣٥﴾

۳۸

سُورَةُ الْحَاقِفَاتِ

آیاتها

یاوران - **ضَلَّلٍ** : گمراهی

۳۳- **أَوَلَمْ يَرَوْا** : و آیا ننگریستند؟ - **لَمْ يَحْيَ** : درمانده نشده است - **أَنْ يُحْيِيَ** : که زنده کند - **الْمَوْتَى** : مردگان - **بَلَىٰ** : آری! -

قَدِيرٌ : توانا

۳۴- **يُعْرَضُ** : عرضه می شوند - **بَلَىٰ** : رک : ۳۳ - **وَرَبِّنَا** : سوگند به پروردگارمان - **ذُوقُوا** : بچشید

۳۵- **أُولُو الْعَزْمِ** : صاحبان شریعت - **لَا تَسْتَعْجِلْ** : طلب تعجیل (در عذاب) نکن - **كَأَنَّهُمْ** : چرا که گویی آنان - **يَرَوْنَ** :

می بینند - **يُوعَدُونَ** : وعده داده می شوند - **لَمْ يَلْبَثُوا** : درنگ نکرده اند - **بَلَّغٌ** : (این) رساندن پیام است - **يُهْلِكُ** :

هلاک می شوند - **الْقَوْمُ الْفٰسِقُونَ** : قوم نافرمان

سوره محمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالُهُمْ ۝۱ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ۝۲ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ۝۳ فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثَخِنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَمَا مَتًّا بَعْدَ وَإِنَّا فِدَاءٌ حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالُهُمْ ۝۴ سَيَجِدُ الَّذِينَ يُصْلِحُونَ ۝۵ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ۝۶ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ۝۷ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَّأْ لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالُهُمْ ۝۸ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ ۝۹ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ۝۱۰ ذَلِكَ بِأَنَّ لِلَّهِ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ۝۱۱

۱- **صَدُّوا** : بازداشتند - **أَضَلَّ** : (خدا) تباه کرده است

۲- **نُزِّلَ** : نازل شده است - **كَفَّرَ** : پوشاند -

أَصْلَحَ : سامان داد - **بَالَهُمْ** : امورشان

۳- **اتَّبَعُوا** : پیروی کردند - **يَضْرِبُ** : بیان می کند - **أَمْثَالَهُمْ** : اوصافشان

۴- **لَقِيتُمْ** : (در جنگ) برخورد کردید -

ضَرْبِ الرِّقَابِ : گردن‌ها (یشان) را بزنید -

أَثَخِنْتُمُوهُمْ : آنان را از پا درآوردید -

شُدُّوا : محکم ببندید - **الوَثَاقَ** : بند

(اسیران) - **إِنَّمَا** - یا - **مَتًّا** : می‌بخشید (و)

آزاد می‌کنید) - **فِدَاءٌ** : فدیة می‌گیرید (و)

آزاد می‌کنید) - **حَتَّىٰ تَضَعَ** : تا اینکه

فروشانند - **الْحَرْبُ** : جنگ - **أَوْزَارَهَا** :

سلاح‌هایش، بارهایش - **ذَلِكَ** : آن

(حکم خداست) - **لَا تَنْصَرُ** : حتماً انتقام

می‌گرفت - **لِيَبْلُوَا** : برای اینکه بیازماید -

قُتِلُوا : کشته شده‌اند - **لَنْ يُضِلَّ** : ترک : ۱

۵- **يُصْلِحُ** : ترک : ۲ - **بَالَهُمْ** : ترک : ۲

۶- **يُدْخِلُهُمُ** : آنان را داخل می‌کند - **عَرَّفَهَا** : در حالی که آن را معرفی کرده است

۷- **إِن تَنْصُرُوا** : اگر یاری کنید - **يُثَبِّتُ** : استوار می‌کند - **أَقْدَامَكُمْ** : گام‌هایتان

۸- **تَعَسَّأْ لَهُمْ** : مرگ بر آنان! - **أَضَلَّ** : ترک : ۱

۹- **كَرِهُوا** : بدشان می‌آمد - **أَحْبَطَ** : تباه کرد

۱۰- **أَفَلَمْ يَسِيرُوا** : پس آیا گردش نکردند؟ - **فَيَنْظُرُوا** : تا ببینند - **دَمَّرَ ... عَلَيْهِمُ** : آنها و متعلقانشان را نابود کرد -

أَمْثَالُهَا : امثال این (کیفر)

۱۱- **مَوْلَى** : سرپرست، یاور

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَنْ كَانَ عَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَلِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءُهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنِفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَإِنِ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾ فَأَعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرُوا لِذَنْبِكُمْ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

۱۲- يُدْخِلُ : داخل می کند - الْأَنْهَارُ :

نهرها - يَتَمَتَّعُونَ : بهره مند می شوند -

يَأْكُلُونَ : می خورند - الْأَنْعَامُ : چهارپایان -

مَثْوًى : جایگاهی

۱۳- كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ : چه بسیار شهرهایی -

أَشَدُّ قُوَّةً : نیرومندتر - أَخْرَجْتَكَ : تو را

بیرون کرد - أَهْلَكْنَاهُمْ : آنان را هلاک

کردیم - لَا نَاصِرَ : (هیچ) یاورى نبود

۱۴- بَيِّنَةٍ : دلیل روشنی - زُيِّنَ : آراسته

شده است - اتَّبَعُوا : پیروی کرده اند -

أَهْوَاءُهُمْ : هوسهایشان

۱۵- مَثَلُ : وصف - وَعدَ : وعده داده

شده اند - أَنْهَارٌ : رک : ۱۲ - غَيْرِ آسِنٍ :

فاسد نشدنی - لَبَنٍ : شیر - لَمْ يَتَغَيَّرْ :

تغییر نکرده است - خَمْرٍ : شراب - لَذَّةٌ :

لذت بخش - الشَّارِبِينَ : نوشندگان -

مُصَفًّى : صاف شده، خالص - الثَّمَرَاتِ : میوه ها - سُقُوا : به خوردشان داده شده است - حَمِيمًا : جوشان - قَطَّعَ : پاره

پاره کرده است - أَمْعَاءُهُمْ : اعضای داخل شکمشان

۱۶- يَسْتَمِعُ : گوش می کنند - اوتوا : داده شده اند - اَنِفًا : هم اکنون - طَبَعَ : مهر نهاده است - اتَّبَعُوا : رک : ۱۴ -

أَهْوَاءُهُمْ : رک : ۱۴

۱۷- اهْتَدَوْا : هدایت یافته اند - زَادَهُمْ هُدًى : بر هدایتشان افزوده است - آتَاهُمْ : به آنان داده است

۱۸- هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا : آیا انتظار آنان جز ... است؟ - السَّاعَةُ : قیامت - أَنْ تَأْتِيَهُمْ : که به سراغشان بیاید - أَشْرَاطُهَا :

نشانه هایش - آتَى لَهُمْ : چگونه برایشان سودمند است؟ - ذِكْرُهُمْ : یادآوری شان

۱۹- اسْتَغْفِرَ : آمرزش بخواه - ذَنْبِكَ : گناهت - مُتَقَلَّبَكُمْ : جنب و جوشان - مَثْوَاكُمْ : آرام و قرارتان

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ ۚ فَاِذَا اُنْزِلَتْ
سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَاٰتِ الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ
فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ ۞ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ ۚ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ فَلَوْ
صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۞ فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ
اَنْ تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ وَتُقْطِعُوْا اَرْحَامَكُمْ ۞ اُولٰٓئِكَ
الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعَمٰى اَبْصَارَهُمْ ۞
اَفَلَا يَتَذَكَّرُوْنَ الْقُرْءَانَ اَمْ عَلٰى قُلُوْبٍ اَقْفَالٌ ۞ اِنَّ الَّذِيْنَ
ارْتَدَّوْا عَلٰى اَدْبُرِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى
الشَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمَلٰى لَهُمْ ۞ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا
لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْ فِيْ بَعْضِ الْاَمْرِ وَاللّٰهُ
يَعْلَمُ اَسْرَارَهُمْ ۞ فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّيْتُهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُوْنَ
وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبُرَهُمْ ۞ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اتَّبَعُوْا مَا اَسْخَطَ
اللّٰهُ وَكَرِهُوْا رِضْوَانَهٗ ۚ فَاحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ۞ اَمْ حَسِبَ
الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَرَضٌ اَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ اَصْغَانَهُمْ ۞

۲۰- لَوْلَا نَزَّلَتْ: چرا نازل نشده است؟ -

مُحْكَمَةٌ: صریح و روشن - ذِکْر: یاد

شود - الْقِتَالُ: جنگ - رَاَيْتَ: ببینی -

نَظَرَ الْمَغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ: مانند نگاه

کردن کسی که (سکرات) مرگ او را

فرا گرفته است - اُولٰٓئِكَ: (مرگ) سزاوارتر

است

۲۱- طَاعَةٌ: اطاعت (برایشان بهتر است) -

مَعْرُوفٌ: شایسته - عَزَمَ الْاَمْرُ: کار

جنگ قطعی شود - صَدَقُوا اللّٰهَ: به خدا

راست می گفتند - خَيْرًا: بهتر

۲۲- عَسَيْتُمْ: از شما جز این انتظار

می رود - اِنْ تَوَلَّيْتُمْ: اگر شما به حکمرانی

برسید - تُقْطِعُوْا: قطع کنید -

اَرْحَامَكُمْ: پیوندهای خویشاوندی تان

۲۳- اَصَمَّهُمْ: آنان را کر کرده است -

اَعَمٰى: کور کرده است - اَبْصَارَهُمْ:

چشمانشان

۲۴- اَفَلَا يَتَذَكَّرُوْنَ: آیا تدبّر نمی کنند؟ - اَمْ: بلکه - قُلُوْبٍ: دل هایی (این چنین) - اَقْفَالُهَا: قفل هایشان

۲۵- ارْتَدَّوْا: بازگشتند - عَلٰى اَدْبُرِهِمْ: به (وضعیت) گذشته شان - تَبَيَّنَ: اینکه روشن شد - سَوَّلَ: (باطل را) آراسته

است - اَمَلٰى لَهُمْ: آرزوهایشان را طولانی کرده است

۲۶- كَرِهُوْا: بدشان می آمد - نَزَّلَ: نازل کرده است - سَنُطِيعُكُمْ: از شما اطاعت خواهیم کرد - اَسْرَارَهُمْ:

پنهان کاری هایشان

۲۷- كَيْفَ: چگونه (اند)؟ - تَوَفَّيْتُهُمْ: جانشان را بگیرند - وُجُوْهَهُمْ: روی هایشان - اَدْبُرُهُمْ: پشت هایشان

۲۸- اِتَّبَعُوْا: پیروی کردند - اَسْخَطَ: به خشم آورده است - كَرِهُوْا: رک: ۲۶- رِضْوَانُهُ: خشنودی او - اَحْبَطَ: تباه کرد

۲۹- حَسِبَ: پنداشته اند - اَنْ لَّنْ يُخْرِجَ: که هرگز فاش نمی کند - اَصْغَانَهُمْ: کینه هایشان

۳۰. **لَوْ نَشَاءُ** : اگر می‌خواستیم -
لَا زَيْنَ لَهُمْ : حتماً آنان را به تو نشان
می‌دادیم - **لَعَرَفْتَهُمْ** : قطعاً آنان را
می‌شناختی - **سِيمُهُمْ** : چهره‌شان -
لَعَرَفْتَهُمْ : حتماً آنان را می‌شناسی - **لَحْنِ**
الْقَوْلِ : نحوه سخن گفتن

۳۱. **لَتَبْلُوَنَّهُمْ** : قطعاً شما را می‌آزماییم -
حَقِّ نَعْلَمَ : تا مشخص کنیم -
أَخْبَارَكُمْ : اعمالتان

۳۲. **صَدَّوْا** : بازداشتند - **شَاقُّوْا** : مخالفت
(و دشمنی) کردند - **مَا تَبَيَّنَ** : اینکه
روشن شد - **لَنْ يَضُرُّوْا** : هرگز زیان
نرسانند - **سَيُحْبِطُ** : به زودی تباه
می‌کند
۳۳. **أَطِيعُوا** : اطاعت کنید - **لَا تُبْطِلُوا** :
تباه نکنید

۳۴. **صَدَّوْا** : رک : ۳۲ - **مَاتُوا** : مردند -
لَنْ يَغْفِرَ... لَهُمْ : هرگز آنان را نمی‌آمرزد

۳۵. **لَا تَهْنُوا** : سست نشوید - **تَدْعُوا** : در اصل : لاتدعوا : فرانخوانید - **السَّلَامُ** : صلح - **أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ** : در حالی که

شما برترید - **لَنْ يَزِيْرَكُمْ** : از شما کم نمی‌کند

۳۶. **لَعِبٌ** : بازیچه - **هُوَ** : سرگرمی - **إِنْ تُؤْمِنُوا** : اگر ایمان آورید - **تَتَّقُوا** : تقوا پیشه کنید - **يُؤْتِكُمْ** : به شما
می‌دهد - **لَا يَسْأَلُكُمْ** : از شما نمی‌خواهد

۳۷. **إِنْ يَسْأَلُكُمْ** : آنها را از شما خواهد - **يُحْفِكُمْ** : به شما اصرار کند - **تَبْخَلُوا** : بخل می‌ورزید - **يُخْرِجُ** : فاش
می‌کند - **أَضْغَانَكُمْ** : کینه‌ها پتان

۳۸. **هَاتُمْ هَؤُلَاءِ** : هان! این شماست که - **تُدْعُونَ** : فراخوانده می‌شود - **لِئْتَفِقُوا** : تا اتفاق کنید - رک : ۳۷ -
عَنْ نَفْسِهِ : نسبت به خودش - **إِنْ تَتَوَلَّوْا** : اگر روی بگردانید - **يَسْتَبْدِلُ** : جایگزین می‌کند - **لَا يَكُونُوا** : نمی‌باشند

سوره فتح

۱- فَتَحْنَا ... فَتَحًا مُبِينًا : پیروزی

آشکاری فراهم آوردیم

۲- لِيَغْفِرَ : تا بزدايد - تَقَدَّمَ : قبلاً پیش

آمده است - ذَنِبَكَ : گناهانی که به تو

نسبت داده‌اند - تَأَخَّرَ : بعداً پیش آمده

است - يُمَّ : تمام کند - صِرَاطًا : راه

۳- يَنْصُرَكَ : تو را یاری کند - عَزِيزًا :

پیروزمندانه

۴- السَّكِينَةَ : آرامش - لِيَزِدَادُوا : تا

ببفزایند - جُنُودٌ : لشکریان

۵- لِيُدْخِلَ : تا داخل کند - الْآنَهَارُ :

نهرها - يُكْفِّرُ : بپوشاند - فَوْزًا : نجات

و پیروزی

۶- يُعَذِّبُ : عذاب کند - الظَّالِمِينَ :

گمان‌کنندگان - عَلَيْهِم دَائِرَةُ السَّوءِ :

حادثه ناگوار زمان بر آنان باد - أَعَدَّ :

آماده کرده است - سَاءَتْ مَصِيرًا : بد سرانجامی است

۷- جُنُودٌ : رک : ۴ - عَزِيزًا : همیشه پیروز

۸- شَاهِدًا : گواهی‌دهنده - مُبَشِّرًا : مرزده‌دهنده - نَذِيرًا : بیم‌دهنده

۹- لِيُؤْمِنُوا : تا ایمان آورید - تُعَزَّرُوهُ : او را یاری کنید - تُوقِّرُوهُ : تُسَبِّحُوهُ : او را تسبیح کنید -

بُكْرَةً : صبح - أَصِيلًا : شام

سُورَةُ الْفَتْحِ

۲۹

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۝ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ۝ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ۝ وَلِلَّهِ
جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ لِيُدْخِلَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۝ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا
عَظِيمًا ۝ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ ۝ بِاللَّهِ ظَنِّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
وَعَذَابُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا
۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
۝ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ۝ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۝ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

- ۱۰- **يُبَايِعُونَكَ** : با تو بيعت می کنند -
يَدُ اللَّهِ : دست خدا - **نَكَثَ** : پیمان شکنی
 کند - **عَلَى نَفْسِهِ** : به زبان خودش -
أَوْفَى : وفا کند - **عَهْدَ** : پیمان گرفته
 است - **سَيُوتِيهِ** : به زودی به او می دهد
 ۱۱- **الْمُخَلَّفُونَ** : متخلفان (از همراهی تو) -
الْأَعْرَابِ : بادیه نشینان عرب -
شَعَلْتَنَا : ما را مشغول کرد - **أَهْلُونَا** :
 خانواده هایمان - **اسْتَغْفِرُ** : آمرزش بخواند -
الْسِّنِّمِ : زبان هایشان - **مَنْ يَمْلِكُ**
 ... **مِنَ اللَّهِ شَيْئًا** : چه کسی می تواند مانع
 از (فرمان) خدا شود؟ - **إِنْ أَرَادَ بِكُمْ** : اگر
 برایتان بخواند - **ضَرًّا** : ضرری - **خَبِيرًا** :
 آگاه
 ۱۲- **ظَنَنْتُمْ** : پنداشتید - **أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ** :
 که هرگز بر نمی گردند - **أَهْلِيهِمْ** :

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
 فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ
 عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُوتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ
 مِنَ الْأَعْرَابِ شَعَلْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
 بِالسِّنِّتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ
 اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
 وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيَّنْتَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا
 انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ لِتَأْخُذُوا ذُرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ
 أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

خانواده هایشان - **زُيِّنَ** : زینت داده شد - **كُنْتُمْ** : شدید - **قَوْمًا بُورًا** : قومی هلاک گشته

۱۳- **أَعْتَدْنَا** : آماده کرده ایم - **سَعِيرًا** : (آتشی) شعله ور

۱۴- **مُلْكُ** : پادشاهی - **يَغْفِرُ لِمَنْ...** : ... را می آمرزد - **يُعَذِّبُ** : عذاب می کند

- ۱۵- **الْمُخَلَّفُونَ** : رک ۱۱ - **انْطَلَقْتُمْ** : بروید - **مَغَائِمَ** : غنیمت ها - **لِتَأْخُذُوا** : تا آنها را بگیرید - **ذُرُونَا** : به ما اجازه
 دهید - **نَتَّبِعْكُمْ** : (تا) به دنبالتان بیاییم - **يُرِيدُونَ** : می خواهند - **أَنْ يُبَدِّلُوا** : که تغییر بدهند - **تَحْسُدُونَنَا** : به ما
 حسودی می کنید - **كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ** : نمی فهمند

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدْعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأُسْ شَدِيدٍ
تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
وَرِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾
لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
حَرْجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ لَقَدْ
رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ
مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا
﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾
وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ
أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ
بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

۱۶- الْمُخَلَّفِينَ : متخلفان (از همراهی تو) -

الْأَعْرَابِ : بادیه‌نشینان عرب - سُدْعُونَ :

به زودی فراخوانده می‌شوید - أُولَى بِأُسْ :

شَدِيد : جنگاور، به شدت نیرومند -

تُقَاتِلُونَهُمْ : با آنان می‌جنگید - يُسْلِمُونَ :

اسلام می‌آورند - إِنْ تُطِيعُوا : اگر اطاعت

کنید - يُؤْتِكُمْ : به شما می‌دهد - إِنْ تَتَوَلَّوْا :

اگر روی گردانید - يُعَذِّبْكُمْ : شما را عذاب

می‌کند

۱۷- الْأَعْمَى : نابینا - حَرْجٌ : گناهی -

الْأَعْرَجِ : لنگ - يُطِيعُ : اطاعت کند -

يُدْخِلْهُ : او را داخل می‌کند - الْأَنْهَارُ : نهرها -

يَتَوَلَّ : رک : ۱۶ - يُعَذِّبُهُ : رک : ۱۶

۱۸- رَضِيَ : خشنود شد - إِذْ يُبَايِعُونَكَ :

هنگامی که با تو بیعت می‌کردند - الشَّجَرَةُ :

آن درخت - السَّكِينَةَ : آرامش - أَثَابَهُمْ : به

آنان پاداش داد - قَرِيبًا : نزدیکی

۱۹- مَغَانِمَ : غنیمت‌هایی - يَأْخُذُونَهَا : (که) آن‌ها را می‌گیرند - عَزِيزًا : همیشه پیروز

۲۰- مَغَانِمَ : رک : ۱۹ - تَأْخُذُونَهَا : رک : ۱۹ - عَجَّلَ : زودتر داد - كَفَّ : کوتاه کرد - النَّاسِ : آن مردم - صِرَاطًا : راه

۲۱- أُخْرَى : (غنیمت‌هایی) دیگر - لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا : بر آنها دست نیافته‌اند - قَدْ أَحَاطَ : قطعاً احاطه دارد - قَدِيرًا : توانا

۲۲- قَاتَلَكُمُ : با شما می‌جنگیدند - لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ : حتماً پشت می‌کردند (فرار می‌کردند) - لَا يَجِدُونَ : نمی‌یافتند - وَلِيًّا :

سرپرست، دوست - نَصِيرًا : یاور

۲۳- قَدْ خَلَتْ : سپری شده است - لَنْ تَجِدَ : هرگز نمی‌یابی - تَبْدِيلًا : تغییری

۲۴- **كَفَّ** : کوتاه کرد - **يَبْطِنُ** : در داخل -

أَنْ أَظْفَرَكُمْ : اینکه شما را پیروز کرد

۲۵- **صَدَّوْكُمْ** : شما را بازداشتند -

الْهُدَى : قربانی - **مَعْكُوفًا** : در حالی که

منع شده بود - **أَنْ يَبْلُغَ** : که برسد -

مَحِلَّهُ : (به) قربانگاهش - **لَوْلَا رِجَالُ** :

اگر مردانی ... نبودند (مانع جنگ

نمی شدیم) - **أَنْ تَطْعَوْهُمْ** : که آنان را زیر

پا می گذاشتید - **فَتُصِيبُكُمْ** : تا اینکه به

شما می رسید - **مَعْرَةً** : تاوانی - **لِيَدْخِلَ** :

تا داخل کند - **تَزَلُّوا** : از هم جدا بودند -

لَعَذَابُنَا : حتماً عذاب کرده بودیم

۲۶- **الْحَمِيَّةُ** : تعصب - **سَكِينَتِهِ** :

آرامش خودش - **الزَّمَمُ** : همراهشان

کرد - **كَلِمَةُ التَّقْوَى** : حقیقت تقوا -

أَحَقَّ : سزاوارتر - **أَهْلَهَا** : مخصوص آن

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَאֵيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ
مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا
﴿٢٤﴾ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَالْهُدَى مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ
مُؤْمِنَاتٍ لَمَ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيبُكُمْ مِنْهُمْ
مَعْرَةً بَغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ
كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةً
اتَّقُوا وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ
وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ
ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

۲۷- **صَدَقَ ... رَسُولُهُ** : برای پیامبرش محقق کرد - **الرُّؤْيَا** : آن خواب - **بِالْحَقِّ** : به راستی - **لَتَدْخُلُنَّ** : قطعاً وارد

می شوید - **ءَامِنِينَ** : در امنیت و سلامت - **مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ** : در حالی که سرهایتان را تراشیده‌اید - **مُقَصِّرِينَ** : در

حالی که تقصیر کرده‌اید - **لَا تَخَافُونَ** : نمی ترسید - **مِنْ دُونِ** : پیش از - **فَتْحًا** : پیروزی

۲۸- **لِيُظْهِرَهُ** : تا او را پیروز نماید - **كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا** : خدا برای گواه بودن کافی است

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
تَرْلَهُمْ رُكْعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ
فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَفَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى
عَلَى سَوْفِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

آیاتها ﴿١٨﴾ سُوْرَةُ الْحَجْرَاتِ

لَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَغْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لَّا تَقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ
الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

۲۹- **أَشِدَّاءُ** : افراد شجاع و سرسخت -

رُحَمَاءُ : افراد مهربان - **تَرْلَهُمْ** : آنان را

می بینی - **رُكْعًا سُجَّدًا** : در حال رکوع و

سجود - **يَبْتَغُونَ** : می طلبند - **رِضْوَانًا** :

خشنودی - **سِيمَاهُمْ** : نشانه شان - **فِي**

وُجُوهِهِمْ : در چهره شان (نماین است) -

مَثَلُهُمْ : وصفشان - **زَرْعٍ** : کشتزاری -

أَخْرَجَ : بیرون آورده است - **شَطْطَهُ** :

جوانه اش - **فَازَرَهُ** : آن را نیرو داده است -

اسْتَغْلَظَ : محکم شده است - **اسْتَوَى** :

ایستاده است - **سَوْفِهِ** : ساقه هایش -

يُعْجِبُ : شگفت زده می کند - **الزُّرَّاعَ** :

کشاورزان - **لِيَغِيظَ** : تا به خشم آورد

سورة حجرات

۱- **لَا تَقْدِمُوا** : حکمی نکنید - **بَيْنَ يَدَيِ** :

در مقابل - **سَمِيعٌ** : همیشه شنوا

۲- **لَا تَرْفَعُوا** : بلند نکنید - **أَصْوَاتَكُمْ** :

صدا هایتان - **لَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ** : با او بلند سخن نگوئید - **أَنْ تَحْبَطَ** : تا مبادا تباه شود - **لَا تَشْعُرُونَ** : متوجه

نیستید

۳- **يَغْضُونَ** : می کاهند - **أَصْوَاتَهُمْ** : رک : ۲ - **امْتَحَنَ** : خالص کرده است

۴- **يُنَادُونَكَ** : تو را صدا می کنند - **وَرَاءَ** : پشت - **الحُجُرَاتِ** : اتاق ها (ی خانه)

۵- **حَقِّ تَخْرُجْ** : تا بیرون آیی - **خَيْرًا** :

بهتر

۶- **إِنْ جَاءَكُمْ ... بِ...** : اگر ... را برایتان

آورد - **نَيَّا** : خبری - **تَبَيَّنُوا** : بررسی

کنید - **أَنْ تُصِيبُوا** : تا مبدا آسیب

برسانید - **فَتُصِيبُوا ... نِدْمِينَ** : و

پشیمان شوید

۷- **إِعْلَمُوا** : بدانید - **لَوْ يُطِيعُكُمْ** : اگر از

شما اطاعت می کرد - **لَعَنَيْتُمْ** : حتماً به

مشقت می افتادید - **حَبَبَ** : محبوب

گردانید - **زَيْنَتُهُ** : آن را زینت داد - **كَرَّةَ** :

ناخوشایند گردانید - **الْفُسُوقَ** : نافرمانی -

العَصِيَانِ : گناهان - **الزَّاشِدُونَ** :

هدایت یافتگان

۹- **إِقْتَتَلُوا** : با هم جنگیدند - **أَصْلِحُوا** :

سازش برقرار کنید - **إِنْ بَعَثَ** : اگر

تجاوز کرد - **إِحْدَهُمَا** : یکی از آن دو -

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ يَٰ أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَدِمِينَ ۝ ۱ وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ۝ ۷ فَضَلَّ مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ ۸ وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبَغَىٰ حَتَّى تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝ ۹ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ يَٰ أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقَ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ ۱۱

الْأُخْرَى : دیگری - **قَاتِلُوا** : بجنگید - **حَقِّ تَفِيءَ** : تا اینکه بازگردد - **أَقْسِطُوا** : عدالت پیشه کنید - **الْمُقْسِطِينَ** :

عدالت پیشگان

۱۰- **إِخْوَةٌ** : برادرانی - **أَصْلِحُوا** : سازش برقرار کنید - **أَخَوَيْكُمْ** : آن دو برادران - **تُرْحَمُونَ** : مورد رحمت قرار

گیرید

۱۱- **لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ** : نباید گروهی، گروهی دیگر را مسخره کند - **عَسَى** : شاید، بسا - **خَيْرًا** : رک : ۵ -

لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ : از خودتان عیبجویی نکنید - **لَا تَنَابَزُوا** : همدیگر را یاد نکنید - **الْأَلْقَابِ** : لقب(های) بد) -

بِئْسَ : بد (نامیدنی) است - **الْإِسْمُ الْفُسُوقَ** : نامگذاری به بدی - **لَمْ يَتُبْ** : توبه نکند

۱۲- اجْتَنِبُوا : دوری کنید - كَثِيرًا مِنْ

الظَّنِّ : (از) بسیاری از گمان ها - اِثْمٌ :

گناه - لَا تَجَسَّسُوا : تجسس نکنید -

لَا يَغْتَبِ : نباید غیبت کند - أَنْ يَأْكُلَ : که

بخورد - لَحْمٌ : گوشت - أَخِيهِ مَيْتًا :

برادر مرده اش - كَرِهْتُمُوهُ : حتماً از این

کار بدتان آمد - تَوَّابٌ : بسیار توبه پذیر

۱۳- ذَكَرٌ : مرد - أَنْثَى : زن - شُعوبًا :

تیره ها - لَتَعَارَفُوا : تا یکدیگر را بشناسید -

اَكْرَمَكُمْ : گرامی ترین شما - اَتَقَنَكُم :

باتقواترین شما - خَبِيرٌ : آگاه

۱۴- الْأَعْرَابُ : بادیه نشینان عرب -

أَسْمَنَا : اسلام آورده ایم - لَمَّا يَدْخُلُ :

هنوز داخل نشده است - إِنْ تُطِيعُوا : اگر

اطاعت کنید - لَا يَلِيْتَكُمْ : نمی کاهد

۱۵- لَمْ يَتَابُوا : شک نکردند - جَاهِدُوا :

جهاد کردند - الصَّادِقُونَ : راستگویان

۱۶- تُعَلِّمُونَ : باخبر می کنید

۱۷- يُمْتُونُ : منت می گذارند - أَنْ هَدَيْتُمْ : که شما را هدایت کرده است

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَنُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمْتُونُ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمْنُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُمُ الْإِيمَانَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

سورة ق

۱- وَالْقُرْآنِ : سوگند به قرآن - المجید :

باشرافت، ارجمند

۲- مُنْذِرٌ : بیم‌دهنده‌ای

۳- مِتْنًا : مُردیم - کُتًّا : شدید - تَرَاتِبًا : خاک -

رَجَعٌ : بازگشتی - بَعِيدٌ : دور (از باور)

۴- تَنْقُصُ : می‌فرساید - حَفِیْظٌ : نگهبان

۵- کَذَّبُوا بِ... : ... را دروغ شمردند - آمِی

صَرِیحٌ : وضعی سر در گم

۶- بَنَیْنَاهَا : آن را بنا کردیم - زَیْنَتُهَا : آراسته -

اش کردیم - ما... مِنْ فُرُوجٍ : (هیچ) خلل و

شکافی نیست

۷- مَدَدْنَاهَا : گسترش دادیم - أَلْقَيْنَا :

افکندیم - رَوَّاسِی : کوه‌ها - أَنْبَتْنَا : رویاندیم -

کُلِّ زَوْجٍ : هر نوع (گیاه) - یَهِیجُ :

بهجت‌انگیز

۸- تَبْصِرَةٌ : برای روشن‌نگری - ذِکْرُی : برای

یادآوری - مُنِیْبٌ : رجوع کننده (به درگاه

سُورَةُ ق

۴۵

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ۱ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ
فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ۲ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ
رَجْعٌ بَعِيدٌ ۳ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كَنْزٌ
حَفِیْظٌ ۴ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِیْجٍ ۵
أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا
مِنْ فُرُوجٍ ۶ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَّاسِیَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ ۷ تَبْصِرَةٌ وَذِکْرٌ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِیْبٍ
۸ وَزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَرَّكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَبْتٍ وَحَبَّ
الْحَصِیْدِ ۹ وَالتَّخْلَ بِاسْقَنْتِ لَهَا طَلْعٌ نَضِیْدٌ ۱۰ رِزْقٌ لِّلْعِبَادِ
وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مِیْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ۱۱ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَأَصْحَبُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ۱۲ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ
۱۳ وَأَصْحَبُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُتٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِیدُ ۱۴
أَفَعِیْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ۱۵ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِیدِ ۱۶

(خدا)

۹- زَلْنَا : نازل کردیم - مُبَرَّكًا : پربرکت - أَنْبَتْنَا : رُک : ۷ - حَبٌّ : حبوبات - الحَصِید : دروکردنی

۱۰- التَّخْلَ بِاسْقَنْتِ : درختان خرما که بلندقامت‌اند - طَلْعٌ : شکوفه - نَضِیْدٌ : بر هم نشسته

۱۱- أَحْيَيْنَا : زنده کردیم - بَلَدَةً : سرزمینی - الْخُرُوجُ : بیرون آمدن (از قبرها)

۱۲- كَذَّبَتْ : تکذیب کردند - أَصْحَبُ الرَّسِّ : اهل رسّ

۱۳- إِخْوَانُ : برادران، هموطنان

۱۴- أَصْحَبُ الْأَيْكَةِ : اهل ایکه - كَذَّبَ : رُک : ۱۲ - حَقٌّ : محقق شد - وَعِیدُ : وعده (عذاب) من

۱۵- عِیْنَا : درمانده‌ایم - بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ : در آفرینش نخستین- هُمْ فِي لَبْسٍ : آنان (با وجود این همه دلیل) در اشتباهند - خَلْقِ :

آفرینشی

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ
يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ
كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ
﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيََا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ ﴿٢٧﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَيْتُهُ
وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٩﴾ مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٣٠﴾
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣١﴾ وَأُزْلِفَتْ
الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣٢﴾ هَذَا مَا تَوَعَدُونَ لِكُلِّ أَوَابٍ حَفِيفٌ
﴿٣٣﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿٣٤﴾ ادْخُلُوهَا
بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٥﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

۱۶- ما تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ : آنچه باطنش به او می گوید - أَقْرَبُ : نزدیک تر - حَبْلِ الْوَرِيدِ : شاهرگ

۱۷- يَتَلَقَّى : دریافت می کنند - الْمُتَلَقِّيَانِ : دو (فرشته) دریافت کننده - عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ : در حالی که از راست و چپ مراقبند

۱۸- ما يَلْفِظُ : به زبان نمی آورد - لَدَيْهِ : نزدش - رَقِيبٌ : نگهبانی - عَتِيدٌ : آماده ۱۹- سَكْرَةُ : مستی - الْمَوْتِ : مرگ - كُنْتَ ... تَحِيدُ : می گریختی

۲۰- نُفِخَ : دمیده شود - الصُّورِ : شیپور (برپایی قیامت) - الْوَعِيدِ : وعده (عذاب)

۲۱- سَائِقٌ : جلوبرنده - شَهِيدٌ : گواهی دهنده ۲۲- كَشَفْنَا : برداشتیم - غِطَاءَكَ : پرده (غفلت) تو - بَصَرُكَ ... حَدِيدٌ : چشمت تیزبین است - الْيَوْمَ : امروز

۲۳- قَرِينُهُ : (فرشته) همنشین او - لَدَيَّ : نزد من - عَتِيدٌ : رک : ۱۸

۲۴- أَلْقِيَا : شما دو نفر بیفکنید - كَفَّارٍ : کفرپیشه - عَنِيدٌ : حق ستیز، لجوج

۲۵- مَتَاعٍ لِلْخَيْرِ : بسیار منع کننده خیر (از دیگران) - مُعْتَدٍ : متجاوز - مُرِيبٍ : شک آورنده

۲۶- مَعَ اللَّهِ : با وجود خدا - آخَرَ : دیگر - أَلْقِيَاهُ : رک : ۲۴

۲۷- قَرِينُهُ : شیطان همنشین او - مَا أَطْعَيْتُهُ : من او را به طغیان نکشاند - ضَلَالٍ بَعِيدٍ : گمراهی بسیاری

۲۸- لَا تَخْتَصِمُوا : کشمکش نکنید - لَدَيَّ : رک : ۲۳ - وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ : در حالی که از پیش ... را به شما اعلام کرده بودم - الْوَعِيدِ : رک : ۲۰

۲۹- مَا يُبَدِّلُ : تغییر داده نمی شود - الْقَوْلُ : وعده (عذاب) - لَدَيَّ : رک : ۲۳ - ظَلَامٌ : بسیار ستمگر

۳۰- امْتَلَأَتْ : پر شده ای؟ - هَلْ مِنْ مَزِيدٍ : آیا افزون بر این هم هست؟

۳۱- أُزْلِفَتْ : نزدیک آورده شود - غَيْرَ بَعِيدٍ : (در مکانی) نه چندان دور

۳۲- تَوَعَدُونَ : وعده داده می شدید - أَوَابٍ : بسیار بازگشت کننده (به خدا) - حَفِيفٌ : عهدنگهدار

۳۳- خَشِيَ : می ترسید - بِالْعَلِيمِ : در حالی که پنهان است - مُنِيبٌ : بازآینده

۳۴- بِسَلَامٍ : به سلامت، با درود - الْخُلُودِ : جاودانگی

۳۵- لَدَيْنَا : رک : ۱۸ - مَزِيدٌ : بیشتر از (خواستشان)

۳۶- **كَمْ ... مِنْ قَرْنٍ** : چه بسیار مردمان

(یک عصر) - **أَهْلَكْنَا** : هلاک کردیم -

أَشَدُّ ... بَطْشًا : نیرومندتر - **نَقَّبُوا** : راهها باز

کردند - **الْبِلَادِ** : شهرها - **هَلْ مِنْ تَحِيصٍ** :

آیا راه فراری بود؟

۳۷- **ذِكْرِي** : یادآوری - **أَلْقَى السَّمْعَ** : گوش

بسپارد - **شَهِيدٌ** : حاضر، گواه

۳۸- **سِتَّةَ أَيَّامٍ** : شش دوران - **مَا مَسَّنَا** : به ما

نرسید - **لُغُوبٍ** : سستی، خستگی

۳۹- **سَبَّحَ** : تسبیح بگو - **بِحَمْدٍ** : به همراه

ستایش

۴۰- **سَبَّحَهُ** : او را تسبیح کن - **أَدْبَارَ**

السُّجُودِ : بعد از سجدهها

۴۱- **إِسْتَمَعَ** : گوش کن، توجه کن - **يُنَادِ** :

ندا می دهد - **الْمُنَادِ** : ندادهنده - **قَرِيبٍ** :

نزدیک

۴۲- **يَسْمَعُونَ** : می شنوند - **الصَّيْحَةَ** :

صیحه و فریاد (آسمانی) - **الْخُرُوجِ** :

بیرون آمدن (از قبرها)

۴۳- **نُحْيَ** : زنده می کنیم - **نُثْبِتُ** :

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا
فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ
كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ
لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ
السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا
نُحْيِي نَفْسًا وَنُمْيْتُ وَاللَّيْلَ الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ
عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ ﴿٦٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا ﴿١﴾ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
فَالْمَقْسِمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تَوَعْدُونَ لَصَادِقٍ ﴿٥﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

می میرانیم - **الْمَصِيرُ** : سرانجام

۴۴- **تَشَقَّقُ** : شکافته می شود - **سِرَاعًا** : در حالی که می شتابند - **حَشْرٌ** : برانگیختنی - **يَسِيرٌ** : آسان

۴۵- **أَعْلَمُ** : داناتر - **جَبَّارٍ** : اجبار کننده - **ذَكِّرْ** : تذکر (پند) بده - **يَخَافُ** : می ترسد - **وَعِيدٍ** : وعده مجازات من

سوره ذاریات

۱- **وَالذَّارِيَاتِ** : سوگند به بادهای پراکنده کننده - **ذُرُوءًا** : که به نوعی خاص پراکنده می کنند

۲- **الْحَامِلَاتِ** : حمل کنندگان - **وِقْرًا** : باری سنگین

۳- **الْجَارِيَاتِ يُسْرًا** : کشتی هایی که به آسانی حرکت می کنند

۴- **الْمَقْسِمَاتِ** : فرشتگان تقسیم کننده - **أَمْرًا** : امور

۵- **إِنَّمَا** : قطعاً آنچه - **تَوَعْدُونَ** : وعده داده می شوید

۶- **الدِّينِ** : جزا، قیامت - **وَاقِعٌ** : واقع شدنی

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۖ إِنَّكُمْ لَنَی قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۙ ۸ یُؤْفَکُ عَنْهُ
مَنْ أُفِکَ ۙ ۹ قَتِلَ الْخَرَّاصُونَ ۙ ۱۰ الَّذِینَ هُمْ فِی غَمَرٍ سَاهُونَ ۙ ۱۱
یَسْأَلُونَ أَیَّانَ یَوْمِ الدِّینِ ۙ ۱۲ یَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ یُفْتَنُونَ ۙ ۱۳ ذُوقُوا
فِتْنَتَکُمْ هَٰذَا الَّذِی کُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۙ ۱۴ إِنَّ الْمُتَّقِینَ فِی جَنَّاتٍ
وَعُیُونٍ ۙ ۱۵ ءَاخِذِینَ مَآءَ تِلْهُم رُبُّهُمْ ۙ ۱۶ کَانُوا قَبْلَ ذَٰلِکَ مُحْسِنِینَ
ۙ ۱۷ کَانُوا قَلِیلًا مِّنَ اللَّیْلِ مَا یَهْجَعُونَ ۙ ۱۸ وَبِالْآسَآرِ هُمْ یَسْتَغْفِرُونَ
ۙ ۱۹ وَفِی أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ وَالْمَحْرُومِ ۙ ۲۰ وَفِی الْأَرْضِ ءَآیَاتٌ
لِّلْمُوقِنِینَ ۙ ۲۱ وَفِی أَنْفُسِکُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۙ ۲۲ وَفِی السَّمَاءِ رِزْقُکُمْ
وَمَا تَوْعَدُونَ ۙ ۲۳ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّکُمْ
تَنْطِقُونَ ۙ ۲۴ هَلْ أَتَاکَ حَدِیثُ ضَیْفِ إِبْرَهِیمَ الْمُکْرَمِینَ ۙ ۲۵
إِذْ دَخَلُوا عَلَیْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْکَرُونَ ۙ ۲۶ فَرَآغَ
إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَآءَ بِعَجَلٍ سَمِینٍ ۙ ۲۷ فَقَرَّبَهُ إِلَیْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
ۙ ۲۸ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِیفَةً ۙ ۲۹ قَالُوا لَا تَحْزَنْ وَبَشِّرْهُ بِعِلْمٍ عَلِیمٍ
ۙ ۳۰ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِی صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ
عَقِیمٌ ۙ ۳۱ قَالُوا کَذَٰلِکَ قَالَ رَبُّکَ إِنَّهُ هُوَ الْحَکِیمُ الْعَلِیمُ ۙ ۳۲

۷- وَالسَّمَاءِ: سوگند به آسمان - ذات: دارا -
الحُبُک: راهها

۸- قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ: آرای مختلف (در مورد پیامبر)

۹- یُؤْفَکُ: برگردانده می شود - أُفِکَ: (از حق) برگردانده شده

۱۰- قَتِلَ الْخَرَّاصُونَ: مرگ بر کسانی که از روی حدس و تخمین سخن می گویند

۱۱- غَمَرٌ: بی خبری - سَاهُونَ: غافلان

۱۲- یَسْأَلُونَ: می پرسند - آَیَّانَ: چه زمانی است؟ - یَوْمِ الدِّینِ: روز جزا (قیامت)

۱۳- یُفْتَنُونَ: عذاب می شوند

۱۴- ذُوقُوا: بچشید - فِتْنَتَکُمْ: عذابتان -
کُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ: برای آن تعجیل می کردید

۱۵- عُیُونٍ: چشمه سارها

۱۶- ءَاخِذِینَ: در حالی که می گیرند - ءَاتِلُهُمْ: به آنان داده است

۱۷- کَانُوا ... یَهْجَعُونَ: می خوابیدند - قَلِیلًا...: اندکی

۱۸- بِالْآسَآرِ: در سحرها - یَسْتَغْفِرُونَ: آمرزش می خواستند

۱۹- السَّآئِلِ: گدا

۲۰- الْمُوقِنِینَ: اهل یقین

۲۱- أَفَلَا تُبْصِرُونَ: پس آیا نمی بینید؟

۲۲- تَوْعَدُونَ: وعده داده می شوید

۲۳- وَرَبِّ: سوگند به پروردگار - تَنْطِقُونَ: سخن می گویند

۲۴- أَتَاکَ: به تو رسیده است - حَدِیثُ: خبر، سرگذشت - ضَیْفِ الْمُکْرَمِینَ: میهمانان ارجمند

۲۵- قَوْمٌ مُّنْکَرُونَ: (پیش خود گفت:) گروهی ناشناسند

۲۶- رَآغَ: پنهانی رفت - أَهْلِهِ: خانواده اش - جَآءَ بِ...: ... را آورد - عِجَلٍ: گوساله ای - سَمِینَ: چاق

۲۷- قَرَّبَهُ: آن را نزدیک آنان برد - لَا تَأْكُلُونَ: نمی خورید

۲۸- أَوْجَسَ: (در دل) احساس کرد - خِیفَةً: ترس - لَا تَحْزَنْ: نترس - بَشِّرْهُ: او را مژده دادند - عَلِیمٍ: پسرزی

۲۹- أَقْبَلَتِ: جلو آمد - امْرَأَتُهُ: همسرش - فِی صَرَّةٍ: فریادکنان - صَكَّتْ: ضربه زد - وَجْهَهَا: چهره اش - عَجُوزٌ: پیرزنی - عَقِیمٌ: نازا

۳۱- مَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۱﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ

۳۲- أُرْسِلْنَا : فرستاده شده‌ایم

۳۳- لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِن طِينٍ ﴿۳۳﴾ مُسَوَّمَةً :

سنگ‌هایی - طین : گل

۳۴- مُسَوَّمَةً : در حالی که نشان کرده شده

است - الْمُسْرِفِينَ : متجاوزان

۳۵- أَخْرَجْنَا : بیرون آوردیم

۳۶- مَا وَجَدْنَا : نیافتیم - غَيْرَ بَيْتٍ : به جز

یک خانه - الْمُسْلِمِينَ : تسلیم‌شدگان

۳۷- تَرَكْنَا : باقی گذاشتیم - يَخَانُونَ :

می‌ترسند

۳۸- سُلْطٰنٍ : دلیلی

۳۹- تَوَلَّى : روی گرداند - يُرْكِبُهُ : با لشکرش

۴۰- أَخَذْنَاهُ : او را گرفتیم - جُنُودَهُ :

لشکریانش - نَبَذْنَاهُمْ : آنان را انداختیم -

الْيَمِّ : دریا - مُلِيمٌ : سزاوار سرزنش

۴۱- الرِّيحَ : آن باد - الْعَقِيمَ : بی‌ثمر

۴۲- مَا تَذَرُ : باقی نمی‌گذاشت - أَتَتْ عَلَيْهِ :

بر آن وزیده بود - الرَّمِيمَ : (یک چیز) پوسیده

۴۳- قِيلَ : گفته شد - تَمَتَّعُوا : بهره‌مند شوید -

﴿۳۱﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۳۲﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿۳۳﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۴﴾ فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۵﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿۳۷﴾ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۳۸﴾ فَتَوَلَّىٰ رُكْبَهُ وَ قَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿۳۹﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۴۰﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿۴۱﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَارِثٍ مِّمَّ ﴿۴۲﴾ وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۴۳﴾ فَتَعَاوَا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۴۴﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَ مَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿۴۵﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۴۶﴾ وَ السَّمَاءَ بَيْنَهُمَا يَاسِدٌ وَإِنَّا لَمُبْسُوعُونَ ﴿۴۷﴾ وَ الْآرَضَ فَرَسْنَاهَا فَعِمْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿۴۸﴾ وَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۴۹﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۰﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾

حین : زمانی معین

۴۴- عَتَا : سربیزی کردند - أَخَذْتُهُمْ : آنان را فراگرفت

۴۵- مَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ : نتوانستند برخیزند - مَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ : یاری کننده (دیگران) نبودند

۴۶- قَوْمًا فَاسِقِينَ : قومی نافرمان

۴۷- بَيْنَهُمَا : بنایش کردیم - يَاسِدٌ : با قدرت - إِنَّا لَمُبْسُوعُونَ : حتماً ما تواناییم (وگسترش می‌دهیم)

۴۸- فَرَسْنَاهَا : پهناورش کردیم - نِعَمَ الْمَاهِدُونَ : چه خوب گسترش دهنده‌ای هستیم

۴۹- زَوْجَيْنِ : جفت - تَذَكَّرُونَ : متذکر شوید (پند گیرید)

۵۰- فِرُّوا : فرار کنید - نَذِيرٌ : بیم‌دهنده‌ای

۵۱- لَا تَجْعَلُوا : قرار ندهید - مَعَ اللَّهِ : با وجود خدا - آخَرَ : دیگر - نَذِيرٌ : رک : ۵۰

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ
فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٣﴾ وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٤﴾
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٥﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطِيعُونِ ﴿٥٦﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ
﴿٥٧﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ
﴿٥٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الطُّورِ ﴿٤٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالتُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ فِي رَقٍّ مَنشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ
الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ
مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى نَارٍ
جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٣﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

۵۲- مَا آتَى : به نزد ... نیامد

۵۳- تَوَاصَوْا : همدیگر را سفارش کرده

بودند - به : به این سخن - قَوْمٌ طَاغُونَ :

قومی طغیان گر

۵۴- تَوَلَّى : روی گردان - مَلُومٌ : سرزنش

شده

۵۵- ذَكَرٌ : تذکر (پند) بده - الذِّكْرَى :

یادآوری

۵۶- لِيَعْبُدُونِ : برای اینکه مرا بپرستند

۵۷- مَا أُرِيدُ : نمی خواهم - أَنْ يُطِيعُونِ :

که به من غذا دهند

۵۸- الرَّزَاقُ : بسیار روزی دهنده - ذُو :

صاحب، دارا - الْمُتِينُ : محکم

۵۹- ذُنُوبًا : گناهانی - أَصْحَابِهِمْ : یاران

(قبلی)شان - لَا يَسْتَعْجِلُونَ : از من طلب

تعجیل (در عذاب) نکنند

۶۰- وَيْلٌ : وای - يُوعَدُونَ : وعده داده

می شوند

سوره طور

۱- وَالتُّورِ : سوگند به کوه (طور)

۲- مَسْطُورٍ : نوشته شده

۳- رَقٍّ : صفحه ای - مَنشُورٍ : گشوده

۴- الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ : خانه آباد

۵- الْمَرْفُوعِ : برافراشته

۶- الْبَحْرِ : دریا - الْمَسْجُورِ : شعله ور، لبریز

۷- وَاقِعٌ : واقع شدنی

۹- تَمُورُ... مَوْرًا : شدیداً به لرزه درآید

۱۰- تَسِيرُ... سَيْرًا : شدیداً به حرکت درآید - الْجِبَالُ : کوهها

۱۱- وَيْلٌ : وای - الْمُكَذِّبِينَ : تکذیب کنندگان

۱۲- خَوْضٍ : سخن هایی باطل - يَلْعَبُونَ : سرگرمند

۱۳- يُدْعَوْنَ... دَعَاً : با زور رانده می شوند

۱۴- كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ : آن را دروغ می شمردید

أَفْسَحِرْ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَقَوْلُهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَزَّاعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَغُوفَ فِيهَا وَلَا تَأْنِيهِمْ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنْ لَّهِ عَلَيْنَا وَوَقَلْنَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

- ۱۵- لَا تُبْصِرُونَ : نمی بینید
 ۱۶- اِصْلَوْهَا : وارد آن شده و بسوزید -
 سَوَاءٌ : یکسان - تُجْزَوْنَ : کیفر می شوید
 ۱۷- نَعِيم : نعمتی فراوان
 ۱۸- فَكِهِينَ : در حالی که شادند - آتَاهُمْ : آتاهم
 به آنان داده است - وَقْلُهُمْ : آنان را حفظ کرده است - الْجَحِيم : دوزخ
 ۱۹- كُلُوا : بخورید - اِشْرَبُوا : بنوشید -
 هَنِيئًا : لذت بخش
 ۲۰- مُتَّكِئِينَ : در حالی که تکیه زده اند -
 سُرُرٍ : تخت هایی - مَصْفُوفَةٍ : کنار هم چیده شده - زَوَّجْنَاهُمْ : آنان را تزویج کرده ایم - حُورٍ عِين : سفیدرویان درشت چشم
 ۲۱- اِتَّبَعَتْهُمْ : از آنان پیروی کردند -
 ذُرِّيَّتَهُمْ : فرزندان شان - اَلْحَقْنَا : ملحق می کنیم - مَا أَلَتْنَاهُمْ : برایشان نمی کاهیم -
 اِمْرِئٍ : شخصی - بِمَا كَسَبَ رَهينٌ : در گروی اعمال خود
 ۲۲- اَمَدَدْنَاهُمْ : پیوسته ... را به آنان ارزانی می داریم - فَاكِهَةٍ : انواع میوه - لَحْمٍ : گوشت - مِمَّا : من + ما - يَشْتَهُونَ : دلشان می خواهد

- ۲۳- يَتَنَزَّاعُونَ : از دست هم می گیرند - كَأَسَا : جامی - لَا لَغُوفَ : یاوه گفتن نیست - فِيهَا : در نوشیدنش - تَأْنِيهِمْ : گناه کردن
 ۲۴- يَطُوفُ : دورشان می گردند - غِلْمَانٌ : خادمانی - كَأَنَّهُمْ : چنانکه گویی آنان - لُؤْلُؤٌ : مرواریدهایی - مَكْنُونٌ : پوشیده (در صدف)
 ۲۵- أَقْبَلَ : روی کنند - يَتَسَاءَلُونَ : در حالی که گفتگو می کنند
 ۲۶- كُنَّا... مُشْفِقِينَ : بیمناک بودیم - أَهْلِنَا : خانواده مان
 ۲۷- مَنْ : منت نهاد - وَقَلْنَا : رک : ۱۸ - السَّمُوم : سوزان
 ۲۸- كُنَّا... نَدْعُوهُ : او را می خواندیم، می پرستیدیم - الْبَرُّ : نیکی رسان
 ۲۹- ذَكِّرْ : یادآوری کن - كَاهِنٍ : کسی که خیال می شود او به وسیله جنیان از غیب آگاه است
 ۳۰- نَتَرَبَّصُ : برای او انتظار می کشیم - رَيْبَ : آشفته گی - الْمُتُون : مرگ
 ۳۱- تَرَبَّصُوا : منتظر باشید

۳۲- **أَحْلَاهُمْ** : خردهایشان - **قَوْمٌ**

طَاغُونَ : قومی طغیان گر

۳۳- **تَقَوَّلَ** : آن را از خودش بافته است

۳۴- **فَلْيَأْتُوا** : در اصل: ف + لِيَأْتُوا: پس باید

بیاورند - **حَدِيثٌ** : سخنی

۳۵- **غَيْرِ شَيْءٍ** : هیچ (خالقی)

۳۶- **لَا يَوْفُونَ** : یقین ندارند

۳۷- **هُمُ الْمُصْطَفُونَ** : آنان سیطره دارند

۳۸- **سَلَّمَ** : نردبانی - **يَسْتَمِعُونَ فِيهِ** : در

بالای آن (به اخبار غیبی) گوش می کنند - **فَلْيَأْتِ ... بِ** : رک : ۳۴ - **سُلْطَنٍ** :

دلیلی

۳۹- **الْبَنَاتُ** : دختران - **الْبَنُونَ** : پسران

۴۰- **تَسْأَلُهُمْ** : از آنان درخواست می کنی -

هُم ... مُثْقَلُونَ : آنان سنگین بارند -

مَعْرَمٌ : پرداخت غرامت

۴۲- **يُرِيدُونَ كَيْدًا** : می خواهند حيله و

نیرنگ بزنند - **هُمُ الْمَكِيدُونَ** : خودشان

نیرنگ خورده اند

۴۳- **سُبْحَنَ** : منزّه است - **عَمَّا** : عَنْ + ما

۴۴- **إِنْ يَرَوْا** : اگر ببینند - **كِسْفًا** : پاره هایی - **سَاقِطًا** : در حال سقوط - **سَحَابٌ** : ابرهایی - **مَرْكُومٌ** : متراکم

۴۵- **ذَرَّهُمْ** : آنان را رها کن - **حَقَّ يُلْقُوا** : تا ملاقات کنند - **يُصْعَقُونَ** : از صدا (ی شیبور) قالب تهی می کنند

۴۶- **لَا يُغْنِي** : دفع نمی کند - **كَيْدُهُمْ** : رک : ۴۲ - **لَا هُمْ يُنْصَرُونَ** : آنان یاری نمی شوند

۴۷- **دُونَ** : قبل از

۴۸- **بِأَعْيُنِنَا** : زیر نظر ما - **سَبِّحْ** : تسبیح کن - **تَقَوْمٌ** : برمی خیزی

۴۹- **سَبِّحْهُ** : رک : ۴۸ - **إِدْبَرُ** : (هنگام) پنهان شدن - **النُّجُومُ** : ستارگان

سورة نجم

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَاهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ
خَلَقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يَوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمُصْطَفُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ
أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرَمٍ مُمْثَقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ
﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ
غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ
سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَّهُمْ حَتَّى يُلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنْصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝۱ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝۲ وَمَا يَنْطِقُ
عَنِ الْهَوَىٰ ۝۳ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝۴ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ
۝۵ ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ۝۶ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝۷ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ
۝۸ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝۹ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ
۝۱۰ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝۱۱ أَفَتُمَرُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝۱۲ وَلَقَدْ
رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝۱۳ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝۱۴ عِنْدَ هَاجِئَةِ الْمَأْوَىٰ
۝۱۵ إِذِ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝۱۶ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝۱۷ لَقَدْ
رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ۝۱۸ أَفَرَأَيْتُمْ اللَّتَّ وَالْعُزَّىٰ ۝۱۹
وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْاُخْرَىٰ ۝۲۰ أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝۲۱ تِلْكَ إِذَا
قَسَمَةٌ ضُرِيًّا ۝۲۲ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ ۝۲۳ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ۝۲۴
فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝۲۵ وَكَرَّمْنَا مِنْ مَلَائِكَةٍ فِي السَّمَوَاتِ لَأَنْغِي
شَفَاعَتَهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۝۲۶

بسم

- ۱- وَالنَّجْمِ : سوگند به ستاره - هَوَى : ناپدید شود
- ۲- مَا ضَلَّ : گمراه نشده است - صَاحِبُكُمْ : معاشرتان (پیامبر) - مَا غَوَى : مقصد را گم نکرده است
- ۳- مَا يَنْطِقُ : سخن نمی گوید - الْهَوَى : هوای نفس
- ۴- إِنْ : نیست - يوحَى : وحی می شود
- ۵- عَلَّمَهُ : به او آموخته است - شَدِيدُ الْقُوَى : فرشته پر قدرت (جبرئیل)
- ۶- ذُو : دارا - مِرَّةٍ : قدرت و درایت - اسْتَوَى : ایستاد
- ۷- الْأَعْلَى : برتر
- ۸- دَنَا : نزدیک شد - تَدَلَّى : نزدیک تر شد
- ۹- قَابَ : به اندازه - قَوْسَيْنِ : دو کمان
- ۱۰- أَوْحَى : وحی کرد - عَبْدِهِ : بنده خدا - مَا أَوْحَى : آنچه باید وحی می کرد
- ۱۱- مَا كَذَبَ : اشتباه نکرد - الْفُؤَادُ : قلب (او) - رَأَى : دید
- ۱۲- تُمَرُونَهُ : با او مجادله می کنید - يَرَى : رک : ۱۱
- ۱۳- رَأَاهُ : او را دیده بود - نَزْلَةً أُخْرَى : یک بار دیگر که نازل شد
- ۱۴- سِدْرَةٍ : درخت سدر - الْمُنْتَهَى : انتهای آسمانها
- ۱۵- جَنَّةُ الْمَأْوَى : بهشت و باغ مسکونی

۱۶- يَغْشَى : می پوشاند - السِّدْرَةَ : رک : ۱۴

۱۷- مَا زَاغَ : منحرف نشد - الْبَصَرُ : چشم (پیامبر) - مَا طَغَى : از حد نگذشت

۱۸- رَأَى : رک : ۱۱ - آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى : نشانه های بزرگ تر پروردگارش

۱۹- أَفَرَأَيْتُمْ : پس به من خبر دهید از ... - اللَّتَّ وَالْعُزَّى : نام دو بت از بت های جاهلیت

۲۰- مَنْوَةَ الثَّالِثَةِ : منات سومین بت - الْاُخْرَى : دیگر

۲۱- الذَّكْرُ : پسر - الْأُنثَى : دختر

۲۲- إِذَا : در این صورت - قَسَمَةٌ : تقسیم نمودنی - ضُرِيًّا : ظالمانه

۲۳- إِنْ هِيَ : آنها نیستند - أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا : عناوینی که بر آن (معبودهای ساختگی) نهاده اید - سُلْطَانٍ : دلیلی - إِنْ يَتَّبِعُونَ :

پیروی نمی کنند - مَا تَهْوَى : میل پیدا می کند

۲۴- تَمَنَّى : آرزو کرده است

۲۵- الْاُولَى : دنیا

۲۶- كَرَّمْنَا مِنْ مَلَائِكَةٍ : چه بسیار فرشته - لَأَنْغِي : دفع نمی کند - أَنْ يَأْذَنَ : اینکه اجازه دهد - يَرْضَى : بپسندد

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمَعُونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾
وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدِ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
بِالْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَحْتَبِرُونَ كَبِيرًا لِلْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّتَمُ
إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعٌ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذَا
أَنْتُمْ أَجْتُهُ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنِ اتَّفَىٰ ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ
﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يُرَىٰ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَرَىٰٓ إِذِ انزَلْنَاهُ
فِي الْوَيْدِ ﴿٣٨﴾ وَإِنْ لَيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ
يُرىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ
﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبَكَ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

۲۷- يُسْمَوْنَ : نامگذاری می کنند - تَسْمِيَةَ
الْأُنثَى : (مانند) نامگذاری دختران

۲۸- إِنْ يَتَّبِعُونَ : پیروی نمی کنند - لَا يُغْنِي :
بی نیاز نمی کند

۲۹- أَعْرِض : روی گردان - تَوَلَّى : روی
گردانده است - لَمْ يُرِدْ : نخواست است

۳۰- مَبْلَغُهُمْ : آخرین حد دستیابی شان -
أَعْلَمُ : داناتر - ضَلَّ : منحرف شده است -
اهْتَدَى : هدایت یافته

۳۱- لِيَجْزِيَ : تا جزا دهد - أَسَاءُوا : بدی
کردند - أَحْسَنُوا : نیکوکاری کردند -
بِالْحُسْنَى : با نیکوترین پاداش

۳۲- يَحْتَبِرُونَ : دوری می کنند - كَبِيرًا لِلْإِثْمِ :

گناهان بزرگ - الْفَوَاحِشُ : کارهای بسیار
زشت - اللَّتَمُ : گناهان کوچک، گناهانی که
اتفاقاً انجام می شوند - وَاسِعٌ الْمَغْفِرَةِ : دارای
آمرزش گسترده - أَعْلَمُ : رک : ۳۰ - أَنْشَأَكُمْ :
شما را پدید آورد - أَنْتُمْ أَجْتُهُ : شما جنین هایی
بودید - بُطُونِ : شکم ها - أُمَّهَاتِكُمْ :
مادرانتان - فَلَا تُزَكُّوْا : به پاکی نستايد

إِتَّفَى : تقوا پیشه کرده است

۳۳- أَفَرَأَيْتَ : پس آیا ننگریستی؟ - تَوَلَّى : رک : ۲۹

۳۴- أَعْطَى : بخشید - أَكْدَى : دست برداشت

۳۵- يُرَى : (آینده را) می بیند

۳۶- لَمْ يُنَبِّأْ : آگاه نشده است - صُحُفٍ : کتب آسمانی

۳۷- وَفَّى : به طور کامل ادا کرد

۳۸- أَلَّا تَرَىٰ : که بر دوش نمی کشد - وَازِرَةً : گناهکاری - وَزَرَ : بار گناه - أُخْرَى : دیگری

۳۹- مَا سَعَى : آن مقداری که تلاش کرده است

۴۰- سَوْفَ يُرَى : به زودی دیده می شود

۴۱- يُجْزَاهُ : در برابر تلاشش پاداش داده می شود - الْجَزَاءَ الْأَوْفَى : کامل ترین پاداش

۴۲- الْمُنتَهَى : انتها(ی همه چیز)

۴۳- أَضْحَكَ وَأَبَكَ : خنده و گریه را پدید آورده است

۴۴- أَمَاتٌ وَأَحْيَا : مرگ و زندگی را پدید آورده است

۴۵- **الرَّوَجَيْنِ** : دو جفت - **الذَّكَرِ** : مذکر -

الأنثى : مؤنث

۴۶- **تُمْنَى** : ریخته می شود

۴۷- **عَلَيْهِ** : بر عهده او - **النَّشَاةُ** : آفریش -

الأخرى : دیگر

۴۸- **أَغْنَى** : بی نیاز کرده است - **أَقْنَى** :

سرمایه بخشیده است

۴۹- **الشَّعْرَى** : ستاره شعرا

۵۰- **أَهْلَكَ** : هلاک کرد - **عَادَا الْاُولَى** : عاد

نخستین

۵۱- **مَا أَبْقَى** : باقی نگذاشت

۵۲- **أَظْلَمَ** : ستمکارتر - **أَطْعَى** : طغیان گرتر

۵۳- **المُؤْتَفِكَةُ** : شهر زیرو رو شده - **أَهْوَى** :

ساقط کرد

۵۴- **عَشَّيْهَا** : آن را فرا گرفت

۵۵- **بِأَيِّ** : در کدام - **ءالَاءِ** : نعمتها - **تَتَّارَى** :

تردید می کنی

۵۶- **تَذِيرٌ** : بیم دهنده ای - **التَّذِيرُ** :

بیم دهندگان

۵۷- **أَرْفَتَ** : نزدیک شده است - **الْأَرْفَةُ** :

نزدیک شوند

۵۸- **كَاشَفَتْ** : برطرف کننده ای

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرَّوَجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى ۝ (۵۰) مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ۝ (۴۶)
وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَاةَ الْأُخْرَى ۝ (۴۷) وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى ۝ (۴۸) وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى ۝ (۴۹) وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ۝ (۵۰) وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى ۝ (۵۱)
وَقَوْمَ نوحٍ مِنْ قَبْلُ أَنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ ۝ (۵۲) وَأَطْعَى ۝ (۵۳) وَالْمُؤْتَفِكَةَ ۝ (۵۴) أَهْوَى ۝ (۵۵) فَغَشَّيْهَا مَا عَشَّيْ ۝ (۵۶) فَبِأَيِّ ءالَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ۝ (۵۷)
هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ۝ (۵۸) أَرَفَتِ الْآرِفَةُ ۝ (۵۹) لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝ (۶۰) أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝ (۶۱) وَتَضْحَكُونَ ۝ (۶۲) وَلَا تَتَّبِعُونَ ۝ (۶۳) وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ۝ (۶۴) فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝ (۶۵)

سُورَةُ الْقَمَرِ ۵۵ آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ۝ (۱) وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۝ (۲) وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعْرَضُوا ۝ (۳) وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ۝ (۴) وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۝ (۵) وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ۝ (۶) وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ ۝ (۷) مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ۝ (۸) حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۝ (۹) فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ۝ (۱۰) فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكْرٍ ۝ (۱۱)

۵۹- **الحديث** : سخن - **تَعْجَبُونَ** : تعجب می کنید

۶۰- **تَضْحَكُونَ** : می خندید - **لَا تَتَّبِعُونَ** : گریه نمی کنید

۶۱- **وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ** : در حالی که غافل و سرگرمید

سوره قمر

۱- **إِقْتَرَبَتِ** : بسیار نزدیک شده است - **السَّاعَةُ** : قیامت - **إِنْشَقَّ** : شکافته شده است

۲- **إِنْ يَرَوْا** : اگر ببینند - **يُعْرَضُوا** : روی می گردانند - **مُسْتَمِرٌّ** : دایم، پیایی

۳- **كَذَّبُوا** : تکذیب کردند - **اتَّبَعُوا** : پیروی کردند - **أَهْوَاءَهُمْ** : هوس هایشان - **مُسْتَقَرٌّ** : در جای خود قرار گیرنده

۴- **الْأَنْبَاءِ** : اخبار - **مُزْدَجَرٌ** : پندگرفتن، انزجار (از گناه)

۵- **بَالِغَةٌ** : رسا، کامل - **مَا تُغْنِ** : سود نمی رساند - **النُّذُرُ** : هشدارها

۶- **تَوَلَّ** : روی گردان - **يَدْعُ** : فرا می خواند - **الدَّاعِ** : آن دعوت کننده - **نُكْرٍ** : ناشناخته، دشوار

ن

خُشَعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ ﴿٧﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
 رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرَ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
 ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدَرٍ ﴿١٢﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْوَاحِ وَدُسِّرَ ﴿١٣﴾ تَجْرَى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَن كَانَ
 كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ
 ﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
 رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ
 نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا
 مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِدَا لَفَى ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَعْلَقَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ
 مِن بَيْنَيْنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ عَذَابًا مِنَ الْكَذَّابِ
 الْأَشِرِّ ﴿٢٦﴾ إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَبِعْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

۷- خُشَعًا : در حالی که فرو افتاده است -
 أَبْصَارُهُمْ : چشمانشان - الْأَجْدَاثِ : قبرها -
 كَأَنَّهُمْ : چنانکه گویی آنان - جَرَادٌ : ملخهایی -
 مُنْتَشِرٌ : پراکنده

۸- مُهْطِعِينَ : در حالی که می‌شتابند - الدَّاعِ : آن
 دعوت کننده - عَسِرٌ : دشوار

۹- كَذَّبَتْ : تکذیب کردند - اَزْدُجِرَ : رانده شد
 ۱۰- دَعَا : خواند - مَغْلُوبٌ : شکست خورده -
 اِنْتَصِرَ : (از آنان) انتقام بگیر

۱۱- فَتَحْنَا : گشودیم - أَبْوَابَ : درها - مُنْهَمِرٍ :
 فروریخته

۱۲- فَجَّرْنَا : جوشانیدیم - عُيُونًا : (به صورت)
 چشمه‌هایی - اِلْتَقَى : در هم آمیخت - عَلَى : بر
 اساس - قَدَرٍ : مقدر شده بود

۱۳- حَمَلْنَاهُ : او را سوار کردیم - عَلَى ذَاتِ : بر
 (کشتی) دارای - الْوَاحِ : تخته‌ها - دُسِّرَ : میخ‌ها

۱۴- تَجْرَى : حرکت می‌کرد - بِأَعْيُنِنَا : زیر نظر
 و توجه (زیاد) ما - جَزَاءً : به عنوان پاداشی -
 كَانَ كُفِرَ : مورد انکار قرار گرفته بود

۱۵- تَرَكْنَاهَا : آن را باقی گذاشتیم - فَهَلْ مِنْ
 مُدَكِّرٍ : آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

۱۶- نُذْرٍ : هشدارهای من

۱۷- يَسَّرْنَا : آسان کردیم - الذِّكْرِ : پند گرفتن،
 یادآوری - هَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ : رک : ۱۵

۱۸- كَذَّبَتْ : (پیامبرشان را) تکذیب کردند - نُذْرٍ : رک : ۱۶

۱۹- رِيحًا : بادی - صَرْصَرًا : شدید و هول‌انگیز - يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ : دوره‌ای پیاپی نحس

۲۰- تَنْزِعُ : از جا می‌کند - كَأَنَّهُمْ : چنانکه گویی آنان - أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ : تنه‌های ریشه‌کن شده درخت خرما

۲۱- نُذْرٍ : رک : ۱۶

۲۲- يَسَّرْنَا : رک : ۱۷ - الذِّكْرِ : رک : ۱۷ - هَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ : رک : ۱۵

۲۳- كَذَّبَتْ ... : ... را دروغ شمردند - النُّذْرِ : هشدارها، هشداردهندگان

۲۴- وَاحِدًا : در حالی که یک نفر است - تَتَّبِعُهُ : پیروی‌اش کنیم - إِذَا : در این صورت - ضَلَالٍ : گمراهی - سُعُرٍ : دیوانگی

۲۵- أَلْقَى : القا شده است - الذِّكْرُ : وحی - كَذَّابٌ : بسیار دروغگو - أَشِرٌّ : بسیار خودخواه

۲۶- عَذَابًا : فردا - الْكَذَّابِ : رک : ۲۵ - الْأَشِرِّ : رک : ۲۵

۲۷- إِنَّا مُرْسِلُوا : حتماً ما می‌فرستیم - النَّاقَةِ : آن شتر ماده - فِتْنَةً : (به عنوان) آزمایشی - اِرْتَبِعْهُمْ : منتظر (عاقبت) آنان باش - اِصْطَبِرْ : صبر پیشه کن

- ۲۸- **نَبِّئُهُمْ** : به آنان خبر بده - **قِسْمَةً** : سهمیه‌بندی شده - **كُلُّ شَرِبٍ مُحْتَضَرٍ** : هر کدام در نوبت آب خود حاضر شوند
- ۲۹- **نَادُوا** : صدا زدند - **صَاحِبُهُمْ** : یارشان، معاشرشان - **تَعَاطَى** : دست به کار شد - **عَقَرَ** : (شتر را) پی کرد
- ۳۰- **نَذِرُ** : هشدارهای من
- ۳۱- **صَبِيحَةً وَاحِدَةً** : یک فریاد آسمانی - **هَشِيمٍ** : چوب خشک و خرد شده - **الْمُحْتَظِرِ** : آغل‌ساز
- ۳۲- **يَسْرَنَا** : آسان کردیم - **الذِّكْرِ** : پندگرفتن، یادآوری - **هَلْ مِنْ مُدْكِ** : آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟
- ۳۳- **كَذَّبَتْ ... بِ...** : ... را دروغ شمردند - **النَّذْرِ** : هشدارها، هشداردهندگان
- ۳۴- **حَاصِبًا** : طوفان شن - **ءَالٍ** : خاندان - **نَجَّيْنَهُمْ** : که نجاتشان دادیم - **بِسَحَرٍ** : در سحرگاهی
- ۳۵- **تَجْرَى** : پاداش می‌دهیم
- ۳۶- **أَنْذَرُهُمْ** : به آنان هشدار داد - **بَطَشْتَنَا** : شدت عمل ما - **تَمَارَوْا** : تردید کردند - **بِالنَّذْرِ** : در هشدارها
- ۳۷- **رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ** : با تلاش از او مهمانانش را خواستند - **طَمَسْنَا** : محو کردیم - **أَعْيَيْنَهُمْ** : چشمانشان - **ذُوقُوا** :

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ لَمَاءَ قِسْمَتِهِمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرِبٍ مُحْتَضَرٍ ﴿٢٨﴾ فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذْرِي ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَبِيحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسْرَنَا الْفُرَّانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنَّذْرِ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا ۖ إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنَّذْرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ ۖ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذْرِي ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذْرِي ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسْرَنَا الْفُرَّانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَاءَ ءَالَ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَآخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكَ ۖ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَمِعْنَا الْجَمْعَ وَيُؤَلِّوْنَ الْدُبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ ﴿٤٦﴾ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

بچشید - **نَذِرُ** : رک : ۳۰

۳۸- **صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً** : اول صبح به سراغشان آمد - **مُسْتَقَرٌّ** : پایدار

۳۹- **ذُوقُوا** : رک : ۳۷ - **نَذِرُ** : رک : ۳۰

۴۰- **يَسْرَنَا** : رک : ۳۲ - **الذِّكْرِ** : رک : ۳۲ - **هَلْ مِنْ مُدْكِ** : رک : ۳۲

۴۱- **ءَالِ فِرْعَوْنَ** : فرعونیان - **النَّذْرُ** : هشداردهندگان، هشدارهایی

۴۲- **كَذَّبُوا بِ...** : ... را دروغ شمردند - **آخَذْنَاهُمْ** : آنان را مجازات کردیم - **عَزِيزٍ** : (فرد) همیشه پیروز

۴۳- **خَيْرٌ** : بهتر - **أُولَئِكَ** : آنها - **بَرَاءَةٌ** : دوری (از عذاب) - **الزُّبُرِ** : کتب (پیشین)

۴۴- **جَمِيعٌ** : جماعتی - **مُنْتَصِرٌ** : محفوظ از زیان، شکست‌ناپذیر

۴۵- **سَمِعْنَا** : به زودی درهم شکسته می‌شود - **يُؤَلِّوْنَ الدُّبُرَ** : پشت می‌کنند (فرار می‌کنند)

۴۶- **السَّاعَةُ** : قیامت - **أَدْهَىٰ** : سخت‌تر - **أَمَرُّ** : تلخ‌تر

۴۷- **ضَلَالٍ** : گمراهی - **سُعُرٍ** : آتش‌هایی سوزان

۴۸- **يُسْحَبُونَ** : کشیده می‌شود - **وُجُوهِِهِمْ** : صورت‌هایشان - **ذُوقُوا** : رک : ۳۷ - **مَسَّ** : لمس کردن - **سَقَرَ** : جهنم

وَمَا أَمَرْنَا إِلَّا وَاحِدَةً كَلِمَةٍ بِالبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي
 الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
 جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمَنِ ﴿٧٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾
 عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ
 وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾
 أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
 وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾
 فِيهَا فَاكِهَةٌ ﴿١١﴾ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١٢﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ
 وَالرَّيْحَانُ ﴿١٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٤﴾ خَلَقَ
 الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٥﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٧﴾

۵۰- ما : نیست - امرنا : فرمان ما - لمح :

نگاهی سریع - البصر : چشم

۵۱- اهلکنا : هلاک کردیم - اشیاعکم :

امثال شما - هل من مدکر : آیا هیچ

پندگیرنده‌ای هست؟

۵۲- الزبر : نامه‌های اعمال

۵۳- مستطر : نوشته شده

۵۴- نهر : نهرهایی

۵۵- مقعد : جایگاهی - صدق : پسندیده -

ملک : پادشاه بزرگ

سوره رحمان

۲- علم : آموخت

۴- علمه : رک : ۲

۵- بحسبان : با حسابی (معین در حرکتند)

۶- النجم : گیاه - الشجر : درخت

۷- رفعها : برافراشته‌اش کرد - وضع :

قرار داد - المیزان : وسیله سنجش

۸- ألا تطغوا : که از عدالت تجاوز نکنید -

فی : در مورد - المیزان : رک : ۷

۹- اقيموا : برپا دارید - الوزن : سنجش - القسط : عدالت - لا تخسروا : کم نگذارید - المیزان : رک : ۷

۱۰- وضعها : پایین قرارش داد - الانام : خلائق

۱۱- فاکهة : میوه - النخل : درخت خرما - ذات الاکمام : (با شکوفه‌های) غلاف‌دار

۱۲- الحب : دانه - ذو : دارای - العصف : پوسته، برگ - الریحان : گیاه خوشبو

۱۳- ... تکذبان : (شما دو گروه) ... را انکار می‌کنید - آي الاء : کدام یک از نعمت‌ها؟

۱۴- صلصال : گلی خشکیده - الفخار : سفال

۱۵- الجان : جن - مارج : شعله‌ای

۱۶- باي الاء ... تکذبان : رک : ۱۳

۱۷- **المُشْرِقِينَ** : دو مشرق - **المَغْرِبِينَ** : دو مغرب

۱۸- **... تُكَذِّبَانِ** : (شما دو گروه) ... را انکار می کنید - **آيِ الْآلَاءِ** : کدام یک از نعمت ها؟

۱۹- **مَرَج** : درهم آمیخت - **الْبَحْرَيْنِ** : دو دریا (ی شور و شیرین) - **يَلْتَقِيَانِ** : که با هم برخورد دارند

۲۰- **بَرْزَخٌ** : مانعی - **لَا يَبْغِيَانِ** : (که آن دو) بر هم تجاوز نمی کنند

۲۲- **اللُّؤْلُؤُ** : مروارید درشت - **الْمَرْجَانُ** : مروارید ریز

۲۴- **المَجَوارِ الْمُنَشَّاتُ** : کشتی های بادبان برافراشته - **الْبَحْرِ** : رک : ۱۹ - **الْأَعْلَامُ** : کوه ها

۲۶- **عَلَيْهَا** : بر روی زمین - **فَانِ** : فانی شوند

۲۷- **يَبْقَى** : باقی می ماند - **وَجْهٌ** : ذات -

رَبُّ الْمَشْرِقِينَ وَرَبُّ الْمَغْرِبِينَ ﴿١٧﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنَشَّاتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَلْمَعُشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٩﴾ فَبِآيِ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

ذو : صاحب، دارا - **الْجَلَالِ** : عظمت - **الْإِكْرَامِ** : تکریم

۲۹- **يَسْأَلُهُ** : از او درخواست می کند - **شَأْنِ** : کاری

۳۱- **سَنَفَعُ لَكُمْ** : به زودی به حسابتان می رسیم - **أَيُّهُ الثَّقَلَانِ** : ای دو مخلوق گرانقدر (جن و انس)

۳۳- **مَعَشَرَ** : گروه - **إِنْ اسْتَطَعْتُمْ** : اگر می توانید - **أَنْ تَنْفُذُوا** : که (به خارج) نفوذ کنید - **أَقْطَارِ** : کرانه ها، مرزها - **سُلْطَانٍ** : تسلطی (فوق العاده)

۳۵- **يُرْسَلُ** : فرستاده می شود - **شَوْاظٌ** : شعله هایی - **نُحَاسٌ** : دود - **لَا تَنْتَصِرَانِ** : (یکدیگر را) یاری نمی رسانید

۳۷- **انْشَقَّتْ** : شکافته شود - **وَرْدَةً** : سرخ - **الدِّهَانِ** : چرم سرخ، روغن داغ

۳۹- **لَا يُسْأَلُ** : بازخواست نمی شود - **ذَنْبِهِ** : گناهش - **جَانٌ** : جن

۴۱- يُعْرِفُ : شناخته می شوند - سِمْهُمْ :

چهره شان - يُؤْخَذُ بِ... : با گرفتن ... در

آتش انداخته می شوند - النَّوَاصِي :

موهای جلوی پیشانی - الْأَقْدَامِ : پاها

۴۲- بِ... تُكْذِبَانِ : (شما دو گروه) ... را

انکار می کنید - آيِ الْآلَاءِ : کدام یک از

نعمت ها؟

۴۳- يُكْذِبُ بِهَا : آن را دروغ می شمردند

۴۴- يَطُوفُونَ : رفت و آمد می کنند -

حَمِيمٍ : آب جوشان - اِنْ : بسیار داغ

۴۶- خَافَ : بترسد - جَنَّاتٍ : دو باغ

بهشتی

۴۸- ذَوَاتَا أَفْنَانٍ : دارای شاخه ها، انواع

محصول

۵۰- عَيْنَانِ : دو چشمه - تَجْرِیَانِ : که

جاری هستند

۵۲- فَاكِهَةٍ : میوه ای - زَوْجَانِ : دو نوع

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ سِمْهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ۝۴۱ فَيَايَ
الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۴۲ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ
۝۴۳ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اِنْ ۝۴۴ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
۝۴۵ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ۝۴۶ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
۝۴۷ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ۝۴۸ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۴۹ فِيهِمَا
عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ۝۵۰ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۵۱ فِيهِمَا مِنْ
كُلِّ فَاكِهَةٍ رَوْحَانٍ ۝۵۲ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۵۳ مُتَّكِئِينَ
عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَّاتٍ ۝۵۴ فَيَايَ
الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۵۵ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ
إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۝۵۶ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۵۷
كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ۝۵۸ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۵۹
هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ۝۶۰ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ۝۶۱ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٍ ۝۶۲ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ۝۶۳ مُدْهَامَتَانِ ۝۶۴ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۶۵
فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ ۝۶۶ فَيَايَ الْآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝۶۷

۵۴- مُتَّكِئِينَ : در حالی که نشسته اند - فُرُشٍ : فرش هایی - بَطَآئِنُهَا : آسترهایشان - إِسْتَبْرَقٍ : حریر ضخیم - جَنَى :

(میوه های) چیدنی - الْجَنَّتَيْنِ : آن دو باغ - دَانِ : نزدیک

۵۶- فِيهِنَّ : در آن باغ ها - قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ : زنانی با نگاه عشوه آمیز - لَمْ يَطْمِثْهُنَّ : آنان را لمس نکرده است - جَانٌّ :

جن

۵۸- كَأَنَّهُنَّ : چنانکه گویی آنان - الْمَرْجَانُ : مروارید ریز

۶۲- مِنْ دُونِهِمَا : پایین تر از آن دو - جَنَّاتٍ : دو باغ بهشتی (دیگر)

۶۴- مُدْهَامَتَانِ : دو باغ که از سبزی زیاد به سیاهی می زنند

۶۶- عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ : دو چشمه فوران کننده

۸- **فَاِكْهَتْهُ** : (درخت) میوه - **نَخْلٌ** : درخت خرما - **رُمَانٌ** : (درخت) انار

۹- **تَكْذِبَانِ** : (شما دو گروه) ... را انکار می کنید - **آيِ الْآءِ** : کدام یک از نعمت‌ها؟
۷۰- **فِيهِنَّ** : در آن باغ‌ها - **خَيْرَاتٌ حِسَانٌ** : زنان خوب و زیبا

۷۲- **حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ** : سفیدروییانی محصور شده - **الْخِيَامِ** : خیمه‌ها

۷۴- **لَمْ يَطْمِئِنُّ** : آنان را لمس نکرده است - **جَانٌّ** : جن

۷۶- **مُتَّكِئِينَ** : در حالی که تکیه زده‌اند - **رَفْرَفٍ خُضِرٍ** : پشته‌هایی سبز - **عَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ** : فرش‌های نفیس زیبا

۷۸- **تَبَرَّكَ** : منشأ خیر و برکت است - **ذِي** : صاحب، دارا - **الْجَلَلِ** : عظمت - **الْاِکْرَامِ** : تکریم
سوره واقعه

۱- **وَقَعَتْ** : به وقوع پیوندد - **الْوَاقِعَةُ** : آن واقعه

۲- **وَقَعَتْهَا** : وقوع آن - **كَاذِبَةٌ** : دروغ‌پرداز

۳- **خَافِضَةٌ** : پایین آورنده - **رَافِعَةٌ** : بالا برنده

۴- **رُجَّتْ ... رَجًّا** : به شدت لرزانده شود

۵- **بُسَّتْ ... بَسًّا** : به شدت متلاشی شود -

فِيهِمَا فَاِكْهَتْهُ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ۱۸ فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۱۹
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ۲۰ فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۲۱ حُورٌ
مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ۲۲ فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۲۳
لَمْ يَطْمِئِنُّ اَنْسُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۲۴ فَيَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ
۲۵ مُتَّكِئِينَ عَلٰٓى رَفْرَفٍ خُضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ۲۶ فَيَايَ
الْآءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۲۷ تَبَرَّكَ اَسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ ۲۸

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ ۹۶ آیاتها

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱ لَیْسَ لَوْعَتِهَا کَاذِبَةٌ ۲ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۳
اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًّا ۴ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۵
فَکَانَتْ هَبَاءً مُّنبَثًّا ۶ وَکُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۷ فَاصْحَابُ
الْمِیْمَنَةِ مَا اَصْحَابُ الْمِیْمَنَةِ ۸ وَاصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا اَصْحَابُ
الْمَشْأَمَةِ ۹ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۱۰ اُولَٓئِکَ الْمُقَرَّبُونَ ۱۱
فِی جَنَّتِ النَّعِیْمِ ۱۲ ثَلَاثَةٌ ۱۳ مِنَ الْاَوَّلِیْنَ ۱۴ وَقَلِیْلٌ ۱۵ مِنَ الْاٰخِرِیْنَ
۱۶ عَلٰٓی سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ۱۷ مُتَّكِئِیْنَ عَلَیْهَا مُتَّقِلِیْنَ ۱۸

الْجِبَالُ : کوه‌ها

۱- **كَانَتْ** : بشود - **هَبَاءٌ** : غبار - **مُنْبَثًّا** : پراکنده

۷- **کُنْتُمْ** : بشوید - **اَزْوَاجًا ثَلَاثَةً** : گروه‌های سه‌گانه

۸- **اَصْحَابُ الْمِیْمَنَةِ** : اهل سعادت

۹- **اَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ** : اهل شقاوت

۱۰- **السَّابِقُونَ** : پیشگامان

۱۲- **النَّعِیْمِ** : پر نعمت

۱۳- **ثَلَاثَةٌ** : گروه بسیاری

۱۴- **قَلِیْلٌ** : اندکی

۱۵- **سُرُرٍ** : تخت‌هایی - **مَوْضُونَةٍ** : زربافت، به هم پیوسته

۱۶- **مُتَّكِئِينَ** : در حالی که تکیه داده‌اند - **مُتَّقِلِیْنَ** : مقابل همدیگر

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ
 لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٨﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ
 وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿١٩﴾ وَحَوْرٍ عَيْنٍ ﴿٢٠﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ
 الْمَكْنُونِ ﴿٢١﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٣﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٤﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
 الْيَمِينِ ﴿٢٥﴾ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٦﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ
 ﴿٢٨﴾ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٢٩﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٠﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ
 وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣١﴾ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٢﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٣﴾
 فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٤﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٥﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٦﴾
 ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٧﴾ وَثَلَاثَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٣٨﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ
 مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٣٩﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ
 ﴿٤١﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٢﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٣﴾ وَكَانُوا
 يُصْرَبُونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
 تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ إِنَّ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٧﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٤٨﴾

۱۷- يَطُوفُ عَلَيْهِمْ : دورشان می گردند - وِلْدَانٌ :
 مُخَلَّدُونَ : خادمانی جاودانه

۱۸- أَكْوَابٍ : جام‌هایی - أَبَارِيقٌ : کوزه‌هایی -
 كَأْسٍ : پیاله‌ای - مَعِينٍ : شراب پاک

۱۹- لَا يُصَدَّعُونَ : سردرد نمی گیرند - لَا يُنْزِفُونَ :
 مست نمی شوند

۲۰- فَاكِهَةٍ : میوه - مِمَّا : من + ما - يَتَخَيَّرُونَ :
 برگزینند

۲۱- لَحْمٍ : گوشت - طَيْرٍ : پرند - مِمَّا : رک : ۲۰ -
 يَشْتَهُونَ : دلشان بخواهد

۲۲- حَوْرٍ عَيْنٍ : سفیدرویی درشت چشم

۲۳- اللُّؤْلُؤُ : مرواریدهای - الْمَكْنُونِ : پوشیده
 (در صدف)

۲۵- لَا يَسْمَعُونَ : نمی شنوند - لَغْوًا : یاهوای -
 تَأْثِيمًا : نسبت گناه به هم دادن

۲۶- قِيلًا : گفته شدن

۲۷- أَصْحَابُ الْيَمِينِ : اهل سعادت، گروه راست

۲۸- سِدْرٍ مَخْضُودٍ : درخت سدر بی خار

۲۹- طَلْحٍ : درخت موز - مَنْضُودٍ : پوشیده شده
 بامیوه، پرپار

۳۰- ظِلٍّ : سایه‌ای - مَمْدُودٍ : دائمی

۳۱- مَسْكُوبٍ : همواره روان

۳۲- فَاكِهَةٍ : رک : ۲۰

۳۴- فُرُشٍ : همسرانی - مَرْفُوعَةٍ : بلندمرتبه

۳۵- أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً : به گونه‌ای خاص آنان را آفریده‌ام

۳۶- أَبْكَارًا : باکره‌ها

۳۷- عُرُبًا أَتْرَابًا : زنان شوهردوست و هم سن آنان

۳۸- أَصْحَابُ الْيَمِينِ : رک : ۲۷

۳۹- ثَلَاثَةٌ : گروه بسیاری

۴۰- ثَلَاثَةٌ : رک : ۳۹

۴۱- أَصْحَابُ الشِّمَالِ : اهل شقاوت، گروه چپ

۴۲- سَمُومٍ : (حرارت) سوزان - حَمِيمٍ : آب جوشان

۴۳- ظِلٍّ : رک : ۳۰ - يَحْمُومٍ : دودی سیاه

۴۴- لَا بَارِدٍ : نه خنک است - كَرِيمٍ : گوارا

۴۵- كَانُوا ... مُتْرَفِينَ : در نعمت غرق شده بودند

۴۶- كَانُوا يُجْرَبُونَ : اصرار می ورزیدند - الْحِنثِ : گناه

۴۷- مِتْنَا : مردیم - كُنَّا : شدیم - تُرَابًا : خاک - عِظَامًا : استخوان‌هایی (پوسیده) - إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ : ما حتماً برانگیخته می شویم

۴۸- أَوْ : و آیا؟

۵۰- مِيقَاتٍ : میعاد، وعده‌گاه

۵۱- الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ : گمراهان
تکذیب کننده

۵۲- اِیَّهَا الْبَاطِلُونَ : خورندگان - شَجَرٍ : درختی

۵۳- مَالِیُونَ : پر کنندگان - الْبَطُولُونَ : شکم‌ها

۵۴- شَرِیُونَ : نوشندگان - عَلَیْهِ : روی آن

(غذا) - الْحَمِیمُ : آب جوشان

۵۵- شَرِیُونَ : رک : ۵۴ - شُرْبُ الْهَمِیمِ : (مانند)

نوشیدن شتران تشنه

۵۶- نُزُلُهُمْ : پذیرایی‌شان - یَوْمَ الْتَیْنِ : در روز

جزا (قیامت)

۵۷- لَوْلَا تُصَدِّقُونَ : چرا تصدیق نمی‌کنید؟

۵۸- أَفَرَأَیْتُمْ : پس آیا نگریسته‌اید؟ - مُنُونٌ :

(در رحم) می‌ریزد

۶۰- قَدَرْنَا : مقدر کرده‌ایم - الْمَوْتُ : مرگ -

مَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ : ما هرگز مغلوب و عاجز

شده نیستیم

۶۱- عَلَیْ أَنْ تُبَدِّلَ : بر اینکه جایگزین کنیم -

أَمْثَالُكُمْ : افرادی مثل شما - نُنْشِئُكُمْ :

شما را (از نو) بیافرینیم

۶۲- النِّشْأَةُ الْاُولَى : آفرینش نخستین - فَلَولا

تَذَكَّرُونَ : چرا متذکر نمی‌شوید (پند

نمی‌گیرید؟)

۶۳- أَفَرَأَیْتُمْ : رک : ۵۸ - تَحْرُثُونَ : می‌کارید

۶۴- تَرَزَعُونَ : آن را می‌رویانیید

۶۵- حُطَامًا : شکسته و خرد - ظَلُمٌ

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَیُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ۝ لَا یَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ
زَقُومٍ ۝ فَمَالِیُونَ مِنْهَا الْبَطُولُونَ ۝ فَشَرِبُونَ عَلَیْهِ مِنَ الْحَمِیمِ
۝ فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهَمِیمِ ۝ هَذَا نُزُلُهُمْ یَوْمَ الدِّینِ ۝ نَحْنُ
خَلَقْنَاهُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ۝ أَفَرَأَیْتُمْ مَا تُمْنُونَ ۝ ءَأَنْتُمْ
تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۝ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۝ عَلَی أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئُكُمْ فِیمَا
لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْاُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ۝
أَفَرَأَیْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ۝ ءَأَنْتُمْ تَرَزَعُونَ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ۝ لَوْ
نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ۝ إِنَّا لَمَغْرَمُونَ ۝
بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ۝ أَفَرَأَیْتُمُ الْمَاءَ الَّذِی تَشْرَبُونَ ۝ ءَأَنْتُمْ
أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ۝ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا
فَلَولا تَشْكُرُونَ ۝ أَفَرَأَیْتُمُ النَّارَ الَّتِی تُورُونَ ۝ ءَأَنْتُمْ
أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ۝ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْکَرَةً
وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِیْنَ ۝ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِیمِ ۝
فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ۝ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِیمٌ ۝

تَفَكَّهُونَ : شگفت‌زده و ناراحت می‌شوید

۶۶- إِنَّا لَمَغْرَمُونَ : قطعاً ما غرامت‌دیده‌ایم

۶۷- نَحْنُ مَحْرُومُونَ : ما بدبخت شده‌ایم

۶۸- أَفَرَأَیْتُمْ : رک : ۵۸ - تَشْرِبُونَ : می‌نوشید

۶۹- أَنْزَلْتُمُوهُ : آن را فرو فرستاده‌اید - الْمُزْنِ : ابر

۷۰- أُجَاجًا : شور و تلخ - لَوْلَا تَشْكُرُونَ : چرا سپاسگزاری نمی‌کنید

۷۱- أَفَرَأَیْتُمْ : رک : ۵۸ - تُورُونَ : می‌افروزیید

۷۲- أَنْشَأْتُمْ : پدید آورده‌اید - شَجَرَتَهَا : درختش

۷۳- تَذْکَرَةً : یادآوری، پند - مَتَاعًا : وسیله بهره‌مندی - الْمُقْوِیْنَ : مسافرین

۷۴- سَبِّحْ : تسبیح بگو

۷۵- لَا أُقْسِمُ : سوگند می‌خورم - مَوَاقِعِ : جایگاه‌ها - النُّجُومِ : ستارگان

۷۷- کَرِيمٌ : والا

۷۸- كِتَابٍ مَّكْنُونٍ : لوح محفوظ

۷۹- لَا يَمَسُّهُ : به آن دسترسى ندارند -

المُطَهَّرُونَ : پاک شدگان

۸۰- تَنْزِيلٌ : نازل شده‌ای

۸۱- الْحَدِيثُ : سخن - أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ : شما

اعتنا نمى کنید

۸۲- رِزْقُكُمْ : بهره‌تان - أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ :

که شما آن را دروغ شمارید

۸۳- لَوْلَا إِذَا بَلَغْتَ : چرا هنگامى که (جان)

به ... مى‌رسد (کارى انجام نمى‌دهید؟)

۸۵- اقْرَبُ : نزدیک‌تر - لَا تُبْصِرُونَ :

نمى‌بینید

۸۶- إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ : اگر (روزی) جزا

ندارید

۸۹- رَوْحٌ : راحتی - رِيحَانٌ : روزی پاک -

نَعِيمٌ : پرنعمت

۹۰- اصْحَابِ الْيَمِينِ : اهل سعادت، گروه

راست

۹۱- سَلَامٌ لَّكَ : سلام بر تو - اصْحَابِ

الْيَمِينِ : رک : ۹۰

۹۲- الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ : تکذیب‌کنندگان گمراه

۹۳- نُزْلٌ : پذیرایی‌ای - حَمِيمٌ : آبی جوشان

۹۴- تَصْلِيَةُ جَحِيمٍ : وارد دوزخ شدن و سوختن

۹۵- حَقُّ الْيَقِينِ : حقیقت یقینی

۹۶- سَبَّحٌ : تسبیح بگو

سوره حدید

۱- سَبَّحٌ : تسبیح کرده است - الْعَزِيزُ : همیشه پیروز

۲- مُلْكٌ : پادشاهی - يُحْيِي : زنده مى‌کند - يُمِيتُ : مى‌میراند - قَدِيرٌ : توانا

إِنَّهُ لَقَرَّءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
 الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفِهَذَا الْحَدِيثِ
 أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ ﴿٨٢﴾
 فَلَوْلَا إِذَا بَلَغْتَ الْخُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينٌ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ
 أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
 ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ
 ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرِيحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
 الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
 الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزْلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ
 ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الْحَادِثِينَ

۲۹

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
 السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾
 هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى
 عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنْ
 السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَ اِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ
 ﴿٥﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿٦﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
 مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾
 وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ
 أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ
 ءَايَاتٍ يَبَيِّنُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ
 لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَاتَلَ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا
 وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾ مَنْ ذَا
 الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَ لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

۴- سِتَّةَ أَيَّامٍ : شش دوران - اِسْتَوَى :

احاطه و استقرار یافت - الْعَرْشُ : تخت

(تدبیر جهان) - يَلِجُ : داخل می شود -

يَعْرُجُ : بالا می رود - اَيْنَ مَا : هر کجا

۵- مُلْكُ : پادشاهی - تُرْجَعُ : بازگرداندن

می شود

۶- يُولِجُ : داخل می کند - ذَاتِ الصُّدُورِ :

(اسرار) درون سینه ها

۷- ءَامِنُوا : ایمان بیاورید - أَنْفِقُوا :

انفاق کنید - مِمَّا : من + ما -

مُسْتَخْلَفِينَ : جانشینان

۸- مَا لَكُمْ : شما را چه شده، چرا؟ -

يَدْعُوَكُمْ : شما را فرامی خواند - لِتُؤْمِنُوا :

تا ایمان بیاورید - مِيثَاقَكُمْ : پیمان

محکمتان

۹- يُنَزِّلُ : نازل می کند - لِيُخْرِجَكُمْ : تا

شما را بیرون آورد - رَمَوْفُ : بسیار دلسوز

۱۰- مَا لَكُمْ : شما را چه شده؟ - أَلَّا تُنْفِقُوا : که انفاق نمی کنید - لَا يَسْتَوِي : (با دیگران) برابر نیست - أَنْفَقَ :

رک: ۷- الْفَتْحِ : پیروزی - قَاتَلَ : جنگید - أَعْظَمُ دَرَجَةً : والامقام تر - الْحُسْنَى : نیکوترین پاداش - خَبِيرٌ : آگاه

۱۱- مَنْ ذَا الَّذِي : کیست آنکه؟ - يُقْرِضُ : قرض دهد - فَيُضْعِفُهُ : تا آن را چند برابر کند - كَرِيمٌ : والا، پسندیده

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
بُشْرَتُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا انظُرُونَا نَقْتَسِبْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا
نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ
قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُوهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ
فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوِيَّتُكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ
وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ
﴿١٦﴾ اِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَاقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

۱۲- تَرَى : می بینی - یَسْعَى : به سرعت

می رود - بَيْنَ أَيْدِيهِمْ : در مقابلشان -

أَيْمَانِهِمْ : در سمت راستشان - بُشْرَتُكُمْ :

مژده شما - الْيَوْمَ : امروز - الْأَنْهَارُ :

نهرها - الْفَوْزُ : نجات و پیروزی

۱۳- اَنْظُرُونَا : منتظر ما بمانید - نَقْتَسِبُ :

(تا) پرتو بگیریم - قِيلَ : گفته شود -

ارْجِعُوا : برگردید - وَرَاءَكُمْ : پشت

سرتان - اِلْتَمِسُوا : بجوید - ضُرِبَ ...

بِسُورٍ : دیواری ایجاد گردد - بَابٌ : دری -

بَاطِنُهُ : داخلش (که به سمت بهشت

است) - ظَاهِرُهُ : بیرونش (که به سمت

جهنم است) - مِنْ قِبَلِهِ : در مقابلش

۱۴- يُنَادُوهُمْ : (منافقان) آنها را ندا

می دهند - لَمْ نَكُنْ : نبودیم - بَلَى : آری -

فَتَنْتُمْ : در فتنه و بلا انداختید - تَرَبَّصْتُمْ :

انتظار (هر شری بر مؤمنان) کشیدید -

ارْتَبْتُمْ : شک کردید - غَرَّتْكُمْ : فریبتان

داد - الْأَمَانِيُّ : آرزوهای باطل - بِاللَّهِ : نسبت به خدا - الْغُرُورُ : (هر چیز) فریبنده

۱۵- الْيَوْمَ : رک : ۱۲ - لَا يُؤْخَذُ : گرفته نمی شود - فِدْيَةٌ : جایگزین، عوض - مَأْوِيَّتُكُمْ : جایگاهتان - مَوْلَاكُمْ :

یاورتان، سزاوارتان - بِئْسَ الْمَصِيرُ : چه بد سرانجامی است

۱۶- لَمْ يَأْنِ : هنگام ... نرسیده است - أَنْ تَخْشَعَ : که فروتن شود - أُوتُوا : داده شده اند - طَالَ : طولانی شد - الْأَمَدُ :

مدت، زمان - قَسَتْ : سخت شد - فَاسِقُونَ : نافرمانان

۱۷- اِعْلَمُوا : بدانید - يُحْيِي : زنده می کند - مَوْتِهَا : مرگش - قَدْ بَيَّنَّا : قطعاً آشکار کردیم

۱۸- الْمُصَّدِّقِينَ : مردان صدقه دهنده - اقْرَضُوا : (کسانی که) قرض داده اند - يُضَعْفُ : چند برابر می شود - كَرِيمٌ :

والا

۱۹- الصّٰدِقُونَ : کسانی که به خاطر

راستگویی بسیار و تصدیق حقایق به
مقام والایی دست یافته‌اند - الشّٰهَدَاء :

گواهان (اعمال)، شهیدان - کَذَّبُوا بِ... :

... را دروغ شمردند - اَصْحٰبُ الْحَجِّمِ :

اهل دوزخ

۲۰- اِعْمَلُوا : بدانید - لَعِبٌ : بازیچه -

هَوًى : سرگرمی - تَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ :

فخر فروشی به یکدیگر - تَكَاثُرٌ : مسابقه

زیاده خواهی - غَيْثٌ : بارانی - اَعْجَبَ :

شگفت زده کرده است - الْكُفَّارَ :

کشاورزان - نَبَاتُهُ : رویدنی (حاصل از) آن -

يَهِيْجُ : خشک می شود - قَرَبُهُ : آن را می بینی -

مُصَفِّرًا : زرد شده (پژمرده) - حُطَامًا :

شکسته و خرد - مَا : نیست - مَتَاعٌ

الْغُرُورِ : کالای فریبنده

۲۱- سَابِقُوا : از هم سبقت بگیرد -

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ
وَالشّٰهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِءَايٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْحَجِّمِ ﴿١٩﴾ اِعْمَلُوا اَنَّمَا
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وُزْنُهُمْ وَتَفَاخُرُ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرُ
فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ
يَهِيْجُ فَتَرِبُهُ مُصَفِّرًا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطَامًا ﴿٢٠﴾ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ ﴿٢١﴾ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعٌ
الْغُرُورِ ﴿٢٢﴾ سَابِقُوا اِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ
ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ
﴿٢٣﴾ مَا اَصَابَ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى اَنْفُسِكُمْ
اِلَّا فِى كِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ نَّبْرٰهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ
﴿٢٤﴾ لِّكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَا اٰتٰكُمْ
وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِيْنَ يَبْخُلُوْنَ وَيَاْمُرُوْنَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٢٦﴾

مَغْفِرَةٌ : آمرزشی - اُعِدَّتْ : آماده شده است - يُؤْتِيهِ : آن را می دهد - ذُو : صاحب، دارا

۲۲- مَا اَصَابَ : نرسیده است - كِتٰبٌ : لوح محفوظ - اَنْ نَّبْرٰهَا : اینکه آن را بیافرینیم - يَسِيْرٌ : آسان

۲۳- لِّكَيْلَا تَأْسَوْا : تا اینکه تأسف نخورید - فَاتَكُمْ : از دستتان رفته است - لَا تَفْرَحُوْا : خوشحال نشوید -

مَا اٰتٰكُمْ : به شما داده است - مُخْتَالٌ : متکبر - فَخُوْرٌ : فخر فروش

۲۴- يَبْخُلُوْنَ : بخل می ورزند - يَتَوَلَّ : روی گرداند - الْحَمِيْدُ : همیشه ستوده

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ
وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عِثَرِهم
رُسُلَنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةً ابْتَدَعُوهَا
مَا كَتَبْنَا عَلَيْهَا إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ
رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرَسُولِهِ
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ
بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ
الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ
بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

۲۵- الميزان : معیار سنجش - ليقوم : تا

به پا خیزند - القسط : عدالت - الحديد :

آهن - بأس شديد : نیروی زیاد -

يعلم : تا مشخص کند - ينصرون : او را

یاری می کند - عزیز : همیشه پیروز

۲۶- ذریتهم : فرزندان آن دو، نسل آن

دو - مهتد : هدایت یافته - فسقون :

نافرمانان

۲۷- قفینا ... : ... : ... را پی در پی

فرستادیم - علی آثارهم : به دنبالشان -

آئینه : به او دادیم - اتبعوه : از او

پیروی کردند - رافه : دلسوزی -

رهابنیة : گوشه نشینی ای - ابتدعوها :

آن را بدعت نهادند - ما کتبها : آن را

مقرر نکرده بودیم - الا ابتغاء : ولی (آن

را ابداع کردند) در طلب - رضوان :

خشنودی - مارعوها : رعایتش نکردند - فسقون : رک : ۲۶

۲۸- ءامنوا : ایمان بیاورید - یوتکم : (تا) به شما بدهد - کفلین : دو بهره - تمشون : راه می روید - یغفر لکم :

شما را بیامرزد

۲۹- لیلایعلم : برای اینکه معتقد نباشد - الا یقدرون : که (مؤمنان) نمی توانند دست یابند - یوتیه : آن را می دهد -

ذو : صاحب، دارا

سورة مجادله

- ۱- **قَدْ سَمِعَ** : قطعاً شنید - **الَّتِي** : آن زن که - **تُجَادِلُكَ** : با تو مجادله می کرد - **تَشْتَكِي** : شکایت می برد - **تَحَاوَرُكُمَا** : گفتگوی شما دو نفر - **سَمِعَ** : همیشه شنوا
- ۲- **يُظْهِرُونَ... مِنْ نِسَائِهِمْ** : با تشبیه زنانشان به مادرانشان از نزدیکی با آنان دوری می کنند - **مَا هُنَّ** : آن زنان نیستند - **أُمَّهُتِهِمْ** : مادرانشان - **إِنْ** : نیستند - **الَّتِي** : آن زنان که - **وَلَدْنَهُمْ** : آنان را زاییده اند - **مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ** : سخن ناپسند - **زورًا** : ناحق - **عَفْوٌ** : بسیار درگذرنده
- ۳- **يُظْهِرُونَ** : رک : ۲ - **يَعُودُونَ** : برمی گردند - **لِما** : به آنچه - **فَتَحْرِيرُ** : پس (بر آنان لازم است) آزاد کردن -

سورة المجادلة

۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوَرُكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝۱ الَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهُتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ۝۲ وَالَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ تَوْعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝۳ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۴ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُنْتُمْ كَمَا كُتِبَتْ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝۵ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۶

- رَقَبَةٍ** : بنده ای - **أَنْ يَتَمَاسَا** : اینکه با هم آمیزش کنند - **تَوْعَظُونَ** : پند داده می شوید - **خَبِيرٌ** : آگاه
- ۴- **لَمْ يَجِدْ** : (بنده ای) نیابد - **صِيَامٌ** : پس (بر او لازم است) روزه - **شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ** : دو ماه پیاپی - **أَنْ يَتَمَاسَا** : رک : ۳ - **لَمْ يَسْتَطِعْ** : نتواند - **سِتِّينَ مِسْكِينًا** : شصت بینوا - **لِتُؤْمِنُوا** : تا ایمان بیاورید
- ۵- **يُحَادِّثُونَ** : مخالفت می ورزند - **كُتِبَتْ** : خوار و رسوا شوند - **مُهِينٌ** : خوارکننده
- ۶- **يَبْعَثُهُمُ** : آنان را برمی انگیزد - **يُنَبِّئُهُمُ** : آنان را آگاه می کند - **أَحْصَاهُ** : آن (اعمال) را برشمرده است - **وَنَسُوهُ** : در حالی که خودشان آن (اعمال) را فراموش کرده اند - **شَهِيدٌ** : گواه

۷- **أَلَمْ تَرَ** : آیا نمی دانستی؟ - **مَا يَكُونُ** :

وجود ندارد - **نَجْوَى ثَلَاثَةٍ** : هیچ صحبت

محرمانه ای بین سه نفر - **رَابِعُهُمْ** :

چهارمینشان - **خَمْسَةٍ** : بین پنج نفر -

سَادِسُهُمْ : ششمینشان - **أَدْنَى** : کمتر -

أَيُّنَ مَا : هر کجا - **يُنَبِّئُهُمْ** : آنان را آگاه

می کند

۸- **أَلَمْ تَرَ** : آیا ننگریستی؟ - **هُنَا** : نهی

شدند - **التَّجْوَى** : رک : ۷ - **يَعُودُونَ** :

برمی گردند - **لِما** : به آنچه - **يَتَنَجَّوْنَ** :

با یکدیگر محرمانه و درگوشی سخن

می گویند - **الإِثْمُ** : گناه - **الْعُدْوَانِ** :

تجاوز - **مَعْصِيَتِ** : نافرمانی - **حَيَّوْكَ** :

بر تو درود می فرستند - **بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ** :

به آن شیوه ای که بر تو درود نفرستاده

است - **لَوْلَا يُعَذِّبُنَا** : چرا ما را عذاب

نمی کند - **حَسِبُهُمْ** : برایشان کافی است -

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ
مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ
وَلَا آدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمُ
بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى
الَّذِينَ هُمْ عَنْ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا هُمْ عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا
لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا
نَقُولُ حَسِبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ
وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
التَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ
لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

يَصْلَوْنَهَا : وارد آن شده و می سوزند - **بِئْسَ الْمَصِيرُ** : چه بد سرانجامی است

۹- **تَنَاجَيْتُمْ** : رک : ۸ - **الإِثْمُ** : رک : ۸ - **مَعْصِيَتِ** : رک : ۸ - **الْبِرِّ** : نیکوکاری - **تُحْشَرُونَ** :

برانگیخته و جمع خواهید شد

۱۰- **التَّجْوَى** : رک : ۷ - **لِيَحْزُنَ** : تا اندوهگین نماند - **لَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا** : هیچ زبانی به آنان نمی رساند - **فَلْيَتَوَكَّلِ** :

در اصل : فَ + لیتوکل : پس باید توکل کنند

۱۱- **قِيلَ** : گفته شد - **تَفَسَّحُوا** : (برای دیگران) جای بگشایید - **يَفْسَحِ** : (تا) گشایش دهد - **انْشُزُوا** : بلند شوید -

يَرْفَعُ : (تا) بالا برود - **اوتوا** : داده شده اند - **خَبِيرٌ** : آگاه

- ۱۲- **نَاجِيْتُمْ** : محرمانه سخن می گوید -
قَدِمُوا : پیش کش کنید - **بَيْنَ يَدَيَّ** : قبل
از - **نَجُوْنَكُمْ** : سخن محرمانه تان - **خَيْرٌ** :
بهتر - **اَطَهْرُ** : پاکیزه تر - **اِنْ لَمْ تَجِدُوا** :
اگر (چیزی) نیافتید
۱۳- **اَسْفَقْتُمْ** : هراسیدید - **اَنْ تُقَدِّمُوا** :
که پیش کش کنید - **بَيْنَ يَدَيَّ** : رک : ۱۲ -
نَجُوْنَكُمْ : رک : ۱۲ - **فَاَذَلَمْ تَفْعَلُوا** : پس
چون انجام ندادید - **تَابَ** : (با) آمرزش و
رحمت) برگشت - **اَقِيْمُوا** : برپا دارید -
ءَاتُوا : بدهید - **اَطِيعُوا** : اطاعت کنید -
خَبِيرٌ : آگاه
۱۴- **اَلَمْ تَرَ** : آیا ننگریستی؟ - **تَوَلَّوْا** : به
دوستی گرفتند - **مَا هُمْ** : آنان نیستند -
يَخْلِفُونَ : سوگند می خورند - **الْكُذِبِ** :
دروغ
۱۵- **اَعَدَّ** : آماده کرده است - **سَاءَ** : چه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰكُمُ
صَدَقَةٌ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٢﴾ ءَأَسْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰكُمُ صَدَقْتُمْ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا
وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ؕ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ ؕ اَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى
الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَالَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُعْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنْ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ
يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
عَلَىٰ شَيْءٍ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٨﴾ اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
فَآَنَسُوهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ؕ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ؕ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُحَادِّثُوْنَ اللَّهَ وَرَسُوْلَهٗ اُولٰٓئِكَ فِي
الْاٰذَلٰٓئِن ۚ كَتَبَ اللّٰهُ لَآغَلِيْنَ اَنَا وَرُسُلِيْ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ غَزِيْرٌ ﴿٢٠﴾

بد است

- ۱۶- **اِتَّخَذُوا** : گرفتند - **اَيْمَانَهُمْ** : سوگندهایشان - **جُنَّةٌ** : سپر، پوشش - **صَدَّوْا** : بازداشتند - **مُهِيْنٌ** : خوار کننده
۱۷- **لَنْ تُعْنِيَ** : هرگز آنان را بی نیاز نمی کند - **اَصْحَابُ النَّارِ** : اهل آتش
۱۸- **يَبْعَثُهُمُ** : آنان را برمی انگیزد - **يَخْلِفُونَ** : رک : ۱۴ - **يَحْسَبُونَ** : می پندارند - **اَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ** : که آنان بر حق
هستند - **الْكُذِبُونَ** : دروغ گویان
۱۹- **اِسْتَحْوَذَ** : مسلط شده است - **اَنَسُوهُمْ** : از یادشان برده است
۲۰- **يُحَادِّثُونَ** : مخالفت می کنند - **فِي الْاٰذَلٰٓئِن** : در زمره ذلیل ترین ها
۲۱- **كَتَبَ** : مقرر کرده است - **لَاغَلِيْنَ** : حتماً پیروز می شوم - **غَزِيْرٌ** : همیشه پیروز

۲۲- لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ: روز

قیامت - يُؤَادُونَ: در حالی که با ...

دوستی کنند - حَادَّ: مخالفت کرده است -

وَلَوْ كَانُوا: هر چند (آنان) ... باشند -

أَبْنَاءَهُمْ: فرزندان شان - إِخْوَانَهُمْ:

برادرانشان - عَشِيرَتَهُمْ: خویشان شان -

كَتَبَ: تثبیت کرده است - أَبَدَهُمْ: آنان

را نیرو داده است - يُدْخِلُهُمْ: آنان را

داخل می کند - الْأَنْهَارُ: نهرها - رَضِيَ:

خشنود است - الْمُفْلِحُونَ: رستگاران

سوره حشر

۱- سَبَّحَ: تسبیح کرده است - الْعَزِيزُ:

همیشه پیروز

۲- أَخْرَجَ: بیرون کرد - دِيَارِهِمْ:

خانه هایشان - لِأَوَّلِ الْحَشْرِ: در آغاز

لشکرکشی - مَا ظَنَنْتُمْ: نمی پنداشتید -

أَنْتُمْ مَاعِنتُمْ: که آنان را محافظت

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ
حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ
إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۲۲﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿۱﴾ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ مَانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿۲﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿۳﴾

می کند - حُصُونُهُمْ: قلعه هایشان - أَتَاهُمْ: به سراغشان آمد - حَيْثُ: جایی که - لَمْ يَحْتَسِبُوا: گمان نمی کردند -

قَذَفَ: افکند - الرُّعْبَ: ترس - يُخْرِبُونَ: (در حالی که) خراب می کردند - بُيُوتَهُمْ: خانه هایشان - اِعْتَبِرُوا: عبرت

گیرید - أُولِيَ الْأَبْصَارِ: اهل بینش

۳- لَوْلَا أَنْ كَتَبَ: اگر اینگونه نبود که مقرر کرده بود - الْجَلَاءَ: جلائی وطن - لَعَذَّبَهُمْ: حتماً آنان را عذاب می کرد

۴- شاقوا: مخالفت (و دشمنی) کردند -

العقاب: کیفر و مجازات

۵- ما قطعتم من لينة: هر درخت خرمايي

که (هنگام محاصره قلعه آنان) قطع

کردید - تركتموها: رهایش کردید -

أصولها: تنه‌هایش - لیخری: برای اینکه

خوار کند - الفسقين: نافرمانان

۶- آفآء: (به عنوان غنیمت) عاید گردانید -

ما أوجفتم: نتاختید - من خیل: هیچ

اسبی - رکاب: شترانی - یسلط: مسلط

می کند - قدیر: توانا

۷- آفآء: رک: ۶ - القرئ: آبادی‌ها -

ذی القرئ: خویشاوند (پیامبر) - الیتلمی:

یتیمان - المسکین: بینوایان - ابن

السبیل: در راه ماندگان - کی لا یكون

دولة: تا اینکه (ثروت) دست به دست

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝۴ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً
عَلَىٰ أَصُولِهَا فَأَبَذْنِ اللَّهُ وِلْيَٰخَرَى الْفَاسِقِينَ ۝۵ وَمَا آفَاءَ اللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ۝۶ مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ
دَوْلَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝۷
لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۝۸ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ
مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّا أَوْتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوَقِّ شَخْخَ نَفْسَهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝۹

نشود - آتاكم: به شما داد - خذوه: آن را بگیرید - انتهوا: (از آن) دست بردارید - العقاب: رک: ۴

۸- أخرجوا: بیرون رانده شده‌اند - دیارهم: خانه‌هایشان - یبتغون: طلب می‌کنند - رضوانا: خشنودی - ینصرون:

یاری می‌کنند - الصديقون: راستگویان

۹- تبوءو: برای سکونت آماده کردند - التار: آن سرزمین (مدینه) - والایمان: و ایمان (را ترجیح دادند) - یحبون:

دوست دارند - هاجر: هجرت کرده است - لا یجدون: نمی‌یابند - صدورهم: دل‌هایشان - حاجه: نیازی، ناراحتی -

یمّا: من + ما - اوتوا: (مهاجرین) داده شده‌اند - یؤثرون: (آنها را) ترجیح می‌دهند - لوکان بهم خصاصة: هر

چند خودشان نیازمند باشند - یوق: محفوظ مانده شود - شخخ: (از) بخل - المفلحون: رستگاران

۱۰- **اغْفِرْ لَنَا** : ما را ببامرز - **إِخْوَانِنَا** :

برادرانمان - **سَبَقُونَا** : بر ما سبقت

گرفتند - **بِالْإِيمَانِ** : در ایمان - **غِلًّا** : کینه -

رَعُوفٌ : بسیار دلسوز

۱۱- **أَلَمْ تَرَ** : آیا ننگریستی؟ - **نَافَقُوا** : نفاق

ورزیدند - **إِخْوَانِهِمْ** : برادرانشان - **لَئِنْ**

أُخْرِجْتُمْ : اگر بیرون رانده شوید -

لَتَخْرُجَنَّ : حتماً ما هم بیرون می آییم -

لَا تُطِيعُ : اطاعت نمی کنیم - **فِيكُمْ** : در

مورد شما - **إِنْ قُوتِلْتُمْ** : اگر با شما جنگ

شود - **لَتَنْصُرَنَّكُمْ** : حتماً شما را یاری

می کنیم - **يَشْهَدُ** : گواهی می دهد -

كَاذِبُونَ : دروغ گویان

۱۲- **لَئِنْ أُخْرِجُوا** : رک : ۱۱ - **لَئِنْ قُوتِلُوا** :

رک : ۱۱ - **لَا يَنْصُرُوهُمْ** : رک : ۱۱ -

لَيُؤَلَّنَّ الْأَدْبَارَ : حتماً پشت می کند (فرار

می کند)

۱۳- **أَشَدُّ رَهْبَةً** : ترسناک تر - **صُدُّوهُمْ** : دل های آنان - **لَا يَفْقَهُونَ** : نمی فهمند

۱۴- **لَا يُقَاتِلُونَكُمْ** : با شما نمی جنگند - **جَمِيعًا** : در حالی که یکجا جمع شده اید - **فُؤَى مُحْصَنَةٍ** : دژهای مستحکم -

وَرَاءَ : پشت - **جُدُرٍ** : دیوارها - **بِأَسْهُمٍ** : جنگشان - **تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا** : آنان را متحد می پنداری - **وَقُلُوبُهُمْ شَقَى** : در

حالی که قلب هایشان متفرق است

۱۵- **الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا** : کسانی که اندکی قبل از آنان بودند - **ذَاقُوا** : چشیدند - **وَبَالَ** : کيفر، عاقبت بد

۱۶- **بَرَىءٌ** : بیزار (بی ارتباط) - **أَخَافُ** : می ترسم

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا
غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَ
إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ
فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا
لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤَلَّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ
﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي فُرُى
مُحْصَنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ
جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَقَىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾
كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

۱۷- **كَانَ** : شد

۱۸- **وَلَتَنْظُرُنَّ** : در اصل: و + لَتَنْظُرُنَّ : باید

ببیند - **قَدَّمَتْ** : پیش فرستاده است -

عَدِ : فردا - **خَبِيرٌ** : آگاه

۱۹- **لَا تَكُونُوا** : نباشید - **نَسُوا** :

فراموش کردند - **أَنْفُسُهُمْ** : از یادشان

برد - **الْفٰسِقُونَ** : نافرمانان

۲۰- **لَا يَسْتَوِي** : برابر نیستند - **أَصْحَابُ**

النَّارِ : اهل آتش - **أَصْحَابُ الْجَنَّةِ** : اهل

بهشت - **الْفٰزِزُونَ** : کامیابان

۲۱- **جَبَلٍ** : کوهی - **لَرَأَيْتَهُ** : حتماً آن را

می دیدی - **خَاشِعًا** : فرو ریخته -

مُتَّصِدِعًا : تکه تکه - **خَشْيَةً** : ترس

۲۲- **الشَّهَادَةِ** : آشکار

۲۳- **الْمَلِكِ** : پادشاه - **الْقُدُّوسِ** : بسیار

پاک - **السَّلَامِ** : سلامتی بخش - **الْمُؤْمِنِ** :

امنیت بخش - **الْمُهَيْمِنِ** : مراقب و مسلط - **الْعَزِيزِ** : همیشه پیروز - **الْحَبَّارِ** : جبر کننده - **سُبْحَنَ** : منزّه است - **عَمَّا** :

عَنْ + مَا

۲۴- **الْبَارِئِ** : پدید آورنده - **الْمُصَوِّرِ** : شکل و صورت دهنده - **يُسَبِّحُ** : تسبیح می کنند - **الْعَزِيزِ** : رک : ۲۳

سوره ممتحنه

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسُهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْفٰسِقُونَ ﴿٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰزِزُونَ ﴿١٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْءَانَ
عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٣﴾
هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي
وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمُودَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ إِنْ
يُثَقِّفُوكُمْ يُكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمُ
بِالسُّوءِ وَوَدَّوْا لَوْ تَكْفُرُونَ ۝ لَنْ نَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ قَدْ
كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ۝ أَلَا
قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۝ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

۱- لَا تَتَّخِذُوا : نگیرید - عَدُوِّي : دشمنان

من- أَوْلِيَاءَ : دوستان - تُلْقُونَ... بِالْمُودَّةِ :

اظهار محبت می کنید - يُخْرِجُونَ :

بیرون می کند - أَنْ تُؤْمِنُوا : به خاطر

اینکه ایمان می آورید - إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ :

اگر بیرون آمده اید - ابْتِغَاءَ :

مَرْضَاتِي : خشنودی من - تُسِرُّونَ...

بِالْمُودَّةِ : پنهانی اظهار محبت می کنید -

أَعْلَمُ : دانایتر - أَخْفَيْتُمْ : پنهان کردید -

أَعْلَنْتُمْ : آشکار کردید - قَدْ ضَلَّ :

کرده است - سَوَاءَ السَّبِيلِ : راه راست

۲- إِنْ يُثَقِّفُوكُمْ : اگر شما را بیابند -

أَعْدَاءَ : دشمنانی - يَبْسُطُوا : دراز کنند -

أَلْسِنَتَهُمْ : زبان هایشان - وَدَّوْا : دوست

دارند - لَوْ : که

۳- لَنْ نَنْفَعَكُمْ : هرگز به شما سودی

نمی رسانند - أَرْحَامُكُمْ : خویشاوندانتان - يَفْصِلُ : جدایی می اندازد

۴- أُسْوَةٌ : سرمشقی - إِنَّا بُرَءُؤُا : ما بیزار (بی ارتباط) هستیم - مِمَّا : من + ما - كَفَرْنَا بِكُمْ : با شما قطع رابطه کردیم -

بَدَا : آشکار شد - الْعَدَاوَةُ : دشمنی - الْبَغْضَاءُ : تنفر - أَبَدًا : برای همیشه - أَبِيهِ : پدرش (سرپرستش) -

لَأَسْتَغْفِرَنَّ : حتماً آمرزش می خواهم - مَا أَمْلِكُ... مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ : هرگز نمی توانم مانع هیچ مقدار از (عذاب) خدا

شوم - أَنَبْنَا : باز گشتیم - الْمَصِيرُ : سرانجام

۵- فِتْنَةً : وسیله آزمایش - إِعْفِرْ لَنَا : ما را ببامرز - الْعَزِيزُ : همیشه پیروز

تج

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةَ وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٧﴾ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَمَثَرُونَهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمَ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ
فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَنَّهُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُنَّ
مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُم أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفَرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمُ مَا أَنفَقُوا
ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُم إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

۶- اُسْوَةٌ : سرمشقی - كَانَ يَرْجُوا : امید

(باور) داشته باشد - الْيَوْمَ الْآخِرَ : روز

قیامت - يَتَوَلَّ : روی گرداند - الْحَمِيدُ :

همیشه ستوده

۷- عَسَى : شاید، بسا - الَّذِينَ ... مِنْهُمْ :

کسانی از کفار که - عَادَيْتُمْ : (با آنان)

دشمن بودید - قَدِيرٌ : توانا

۸- لَا يَنْهَكُمُ : شما را نهی نمی کند - لَمْ

يُقَاتِلُوكُمْ : با شما نجنگیدند - لَمْ

يُخْرِجُوكُمْ : بیرون نکرده اند - دِيَارِكُمْ :

سرزمینتان - أَن تَبَرُّوهُم : که به آنان

نیکی کنید - تُقْسِطُوا إِلَيْهِم : با آنان به

عدالت رفتار کنید - الْمُقْسِطِينَ :

عدالت پیشگان

۹- يَنْهَكُمُ : رک : ۸ - قَاتَلُوكُمْ : رک : ۸ -

أَخْرَجُوكُمْ : رک : ۸ - دِيَارِكُمْ : رک : ۸ -

ظَاهَرُوا : با یکدیگر همدست شدند -

أَن تَوَلَّوْهُمْ : که با آنان دوستی کنید

۱۰- مُهَاجِرَاتٍ : در حالی که هجرت کرده اند - اِمْتَحِنُوهُنَّ : آنان را امتحان کنید - اَعْلَمَ : دانایتر - اِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ :

اگر آنان را تشخیص دادید - لَا تَرْجِعُوهُنَّ : آنان را برنگردانید - حِلٌّ : حلال - يَحِلُّونَ : حلال هستند - ءَاتُوهُم : به

آن مردان (کافر) بدهید - مَا أَنفَقُوا : مهریه هایی که (به زنان خود) داده اند - لَاجُنَاحَ : (هیچ) گناهی نیست - اَن

تَنْكِحُوهُنَّ : که آنان را به همسری خود درآورید - ءَاتَيْتُمُوهُنَّ : به آنان بدهید - أَجُورَهُنَّ : مهریه هایشان -

لَا تُمْسِكُوا بِ... : ... را نگه ندارید - عِصَمَ : پیوندهای (زناشویی) - الْكُوفَرِ : زنان کافر - اِسْأَلُوا : درخواست کنید -

وَلَيْسَ لَكُمُ : در اصل : و + ایسألوا : و کفار هم باید درخواست کنند - يَحْكُمُ : حکم می کند

۱۱- اِنْ فَاتَكُمْ : اگر از دستتان رفت - شَيْءٌ : چیزی (از مهریه) - عَاقِبْتُمْ : غنیمت یافتید - ءَاتُوا : بدهید - مَا أَنفَقُوا :

رک : ۱۰